C:\Users\Plazma\Desktop\304\Cervenak_J_Doupe_rvouci_smrti.pdb

PDB Name: Cervenak_J_Doupe_rvouci_smrti
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.11.2007
Modification Date: 2.11.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Ďuro Červenák:
DOUPĚ ŘVOUCÍ SMRTI

Část první: SLAVÍK

Údolí Dněpru halila mlha, na tohle období krátce před podzimní rovnodenností nezvykle hustá. Opar se líně zvedal od hladiny, přetékal přes kamenité břehy a měnil lesy kolem v království duchů. Věkovité hvozdy se mračily na řeku ponuré, neprostupné, tajemné. Panovalo tu vznešené ticho.
Náhle však z korun bříz a buků s vyplašeným skřehotáním vzlétlo hejno ptáků. Dosud zamlklým lesem zaznělo dunění. Jak se přibližovalo, jednotvárný zvuk se polámal a změnil se v jednotlivé údery. Pod tlukoucími kopyty zapraskaly lámané větve.
Pak houštiny prudce rozrazilo košaté paroží. Statný jelen při doskoku hlasitě zafuněl a klopýtl, ale neupadl, napřímil se a cválal dál. Za ním se z porostu vyřítilo půl tuctu laní.
Běžely o život.
* * *
Podívej, Thorgile, přitáhl Ilja Buruškovi stříbrem zdobenou uzdu.
Varjag, už nějakou chvíli klimbající v sedle, téměř polekaně zvedl hlavu. Zastavili na nevysokém travnatém hřebenu a shlíželi na temný hvozd v údolí.
Co jako? zabručel Thorgil, mžouraje do kalného světla pozdního odpoledne.
Ilja se ušklíbl. Koukni se pořádně.
Zírám jak křesťan na Perunova ptáka, ale vidím jen les. Tak jako včera, tak jako předevčírem, tak jako už po dobrých pět dnů.
Ta mlha, kývl Muromec zlatým strništěm pokrytou bradou, určitě stoupá od řeky.
Ach. Ano. Seveřanův zasmušilý obličej se konečně rozjasnil. Takže Dněpr už musí být blízko. Díky vám, bohové Asgardu! Nic proti tvé společnosti, Muromče, ale trmácení se touhle liduprázdnou, nehostinnou divočinou jen po tvém boku mám tak akorát. Chci zase slyšet lidské hlasy, nejlépe ženské a slastně sténající. A tříškot číší a korbelů a veselý popěvek!
Říkej mi o tom, vzdychl si Ilja a pobídl koně. Snad se brzy dočkáme. Už jsme nepochybně na území Krivičů a do Smolenska by to nemělo být daleko.
Bohatýři sestupovali do mírném travnatém svahu, tu a tam ozdobeném naježeným borůvkovým keřem. V teplém počasí putovali jen v rubaškách a prostovlasí bohatýrskou zbroj vezli spolu s zásobami na dvou nákladních koních za sebou. Znamení Perunovy sekery se jim stříbřitě blýskalo na hrudích.
Beze spěchu se blížili k hustému lesu v dolině. Potrhaný, kroutící se závoj mlhy jej proměnil v nevlídnou temnou masu.
Hele, shýbl se Thorgil najednou v sedle a zaostřil zrak na něco v trávě.
Vidím, přikývl Ilja. Jelen. A několik laní. Noci už jsou chladné, začala říje.
Varjag neodolal, sklouzl z hřebce a zvedl kousek trusu.
Docela čerstvý, zasvítily mu oči. Nehty rozpůlil hnědou hrudku o velikosti a tvaru menšího vejce. Dokonce ještě trochu teplý. Museli tudy projít jen nedávno. Paroháč vede své stádečko k vodě. Hehe, k večeři bude zvěřina.
Rozhodně, vytáhl Ilja z jantarového toulce luk. Jen si pak neolizuj prsty, jo?
Thorgil se zazubil, chytil se hrušky sedla a strčil chodidlo do třmenu. Uprostřed pohybu se však zarazil a pohlédl k lesu. I Ilja zpozorněl. Snažíce se zrakem proniknout zamlženým křovím, pomalu vytáhl z toulce dlouhý šíp a přiložil jej k tětivě.
Porostem se něco blížilo. A mělo to naspěch.
* * *
Kopyta rachotila. Ještě se ani neusadilo zvířené listí za prchajícím jelením stádem, když houští rozrazila další divoká jízda. Stopy laních kopýtek v měkké půdě nahradily hluboké otisky železných podkov.
V sychravém lesním šeru se zableskla broušená ocel.
* * *
Střílej, Iljo! vykřikl Thorgil vzrušeně.
Mohutný jelen se vyřítil z hvozdu, až se mlha za ním stočila do víru. Když spatřil dva jezdce, úlekem ztratil rytmus, že málem zakopl o vlastní nohy. Bleskově se vrhl nalevo a vyrazil podél lesa na západ.

Na co čekáš? štěkl Varjag.
Ilja natáhl luk. Za jelenem z houští vyskočily laně. Šílené strachy i ony prudce zabočily a ukázaly tak Muromcovi své boky.
Zlatovlasý bohatýr pustil šíp. Dvakrát prohnuté tělo luku se vymrštilo, tětiva zazvonila. Střela prolétla hrudí mladé laně jako žhavá jehla máslem. Zvíře klopýtlo, párkrát ještě zoufale, trhaně skočilo, ale pak se zřítilo k zemi. Thorgil zajásal.
Vzápětí lesem zaduněla mnohem těžší kopyta. Ilja chladně, s přimhouřenýma očima, vytáhl z toulce další šíp.
Jelen neuběhl ani dvacet sáhů, když se z porostu před ním náhle vyřítil jezdec na černém koni a odřízl mu únikovou cestu. Zděšený paroháč opět prudce zatočil doleva. Vzhůru po úbočí však už nestihl vyrazit. Vysoký muž se bleskově vztyčil ve třmenech a mrštil po jelenovi těžkým oštěpem. Hrot se zabořil do svalnatého boku s takovou razancí, že okamžitě srazil zvíře do trávy. Košaté paroží třísklo do země. Vzduchem létala hlína.
Laně pádily pryč a brzy se mužům ztratily z dohledu. Ilju a Thorgila však už stejně nezajímaly. Kalený hrot Muromcovy střely mířil na další dva jezdce, kteří se cvalem vynořili z vířící mlhy a poblíž skolené laně prudce trhli uzdami. Byli vousatí, rusovlasí, oblečení jen v kožených kabátcích, vyzbrojení luky, oštěpy a dlouhými noži. Thorgil vytáhl z úchytu na sedle sekeru a významně jí potěžkal v dlaních, aby hned v zárodku zažehnal případný spor o kořist.
Do náhlého ticha, rušeného jen frkáním zchvácených koní, najednou zazněl smích. Ilja se koutkem oka podíval po třetím jezdci. Ten právě vytrhl z padlého jelena oštěp a pobídl koně směrem k nim.
Mne snad šálí zrak! Ilja a Thorgil! Dva zpupní bohatýři, kteří jako jediní z celé Vladimírovy družiny odmítli pokleknout před křížem a než by se nechali pokřtít, raději dobrovolně volili vyhnanství a opustili kyjevský knížecí dvůr! Nevěřil bych, že vás ještě někdy potkám.
Tvrdý výraz v Muromcově tváři náhle změkl a ruky s lukem poklesly. Ale to je přece... Olaf?
Tak jest, Olaf Eymundsson! zařehtal se Thorgil dunivě. Kde se tady bereš, brachu?
Lovec měl něco kolem pětatřiceti. Dlouhé vlasy barvy narudlého zlata měl spoutané čelenkou zdobenou jantarovými kapkami, plnovous pečlivě zastřižený, kaftan ušitý z drahého sukna, opasek vykládaný stříbrem. Vyloženě pohledný obličej kazil zlomený nos. Živé tmavé oči prozrazovaly bystrý um a vesele to v nich blýskalo.
Plavím se se svou družinou po Dněpru na sever, odpověděl. Jde to nějak ztuha, z Kyjeva jsme vyrazili už před pěti dny. Už jsem se vážně potřeboval provětrat, a můj kůň jakbysmet, tak jsme tady s Grimem a Baldurem vyrazili na břeh vystopovat nějaké čerstvé maso. Měli jsme štěstí, hned u vody jsme narazili na skvostného šestnácteráka s hloučkem laní. A dvojnásobné štěstí, že jste se nám připletli do cesty jinak by nám večeře zřejmě utekla.
Zírám, jak jsi skolil toho paroháče, zabručel Thorgil uznale. Jediným hodem, čistě a přesně. To už se dnes u našince nevidí, taková dovednost s oštěpem.
Doma jsem tímhle, pozvedl Olaf čerstvou krví se lesknoucí hrot, lovil trolly. Na ty smradlavé bestie je oštěp nejlepší.
Nebo dlouhé kopí, přikývl Thorgil. Jenomže z trollího masa neupečeš vydatnou krmi pro posádku drakkaru, lačnou po celodenním veslování.
Zato o zabíjení trollů složíš zvučnější píseň než o honu na jelena. Ačkoli, i o této malé projížďce mě už napadlo pár veršů...
Vy Varjagové, zakroutil Ilja hlavou. Skaldi a válečníci v jednom. Jediným úderem sekery urazíte nepříteli kebuli a ještě než jeho mrtvola vychladne, zazpíváte o tom činu hrdinskou píseň.
V tom je Olaf jeden z nejlepších, přitakal Thorgil, natahuje k rodákovi ruku. A ke všemu je i mazaný kupec. Doufám, že se na tvé veslici najde soudek dobrého řeckého vína.
Toho nejlepšího, usmál se Olaf a pevně, přátelsky stiskl Thorgilovu mozolnatou dlaň. Sice jsem jím chtěl oslavit šťastný návrat do Skiringssalu, ale setkání s vámi dvěma je dostatečný důvod na oslavu. Navíc k pečené zvěřině se nic jiného nehodí. Pospěšme. Brzy padne soumrak, tak ať jsme do tmy zpátky u řeky.
Ilja odložil luk a šíp, seskočil s koně a vytáhl nůž.
* * *

V mlze husté jak příboje pěna,
v hloubi Rusi, kde Dněpr temně pěl,
jak starý bůh, co v stínech stená,
k večeru vládce hvozdu šel...

Olaf se odmlčel, hledaje správná slova, ale po chvíli jen bezradně trhl rameny. K čertu s tím, vzdychl. Dneska mi verše nějak nejdou...
Jen počkej, až načneme ten soudek, zazubil se Thorgil. Budeš zpívat jako skřivan a sága ti sama bude skákat na jazyk.

Pětice jezdců se nechala vést jelení stezkou. Zručně vykuchaná kořist, přivázaná na zádech nákladných koní, pronikavě voněla čerstvou krví. Brzy před nimi zašuměl Dněpr a oni zastavili na vysokém břehu. Olaf svěsil ze sedla mohutný zatočený roh se stříbrem vroubeným ústím, pozvedl jej k ústům a zhluboka se nadechl.
V hustém oparu nad řekou znělo hučení rohu jako ryk draka v jeskyních temně, jakoby přidušeně, avšak rozléhalo se do daleka. Podivný hlas doznívál v klamných, znepokojivých ozvěnách. Jezdci mžourali do mlhy. Jako živá přetékala skrz kořeny stromů, vyčuhující nad hladinu, ovíjela nohy koní a natahovala po stromech za zády jezdců své vlhké paráty.
Nějakou chvíli bylo ticho.
Pak se odněkud z oparu, jakoby z jiného světa, ozvala odpověď. Stejně ponurá a zároveň pronikavá, rozechvívající srdce i žaludek.

Támhle jsou, ukázal Olaf do bílé nicoty.
Ilja a Thorgil pohlédli tím směrem. Zpočátku nic neviděli jen pravidelné šplouchání svědčilo o tom, že se tam opravdu něco pohybuje. Potom se z mlhy pomalu, majestátně vynořila dračí hlava. Roh opět zatroubil a jezdcům se zdálo, že ta strašidelná hlava ožila a hlas vychází z její rozšklebené tlamy. Thorgil šeptem přivolával Odina a Thóra.
Za nádherně vyřezávanou hlavou se vynořila příď, vysoká a ladně zatočená jak labutí šíje. Pak se ukázal černý obrys mohutného trupu s řadami pomalovaných štítů po stranách. Vesla čeřila klidné vody Dněpru a vousatí muži na jejich opačných koncích se v rázném rytmu hrbili a zase zvedali na lavicích. Masivní stěžeň s ráhnem a smotanou plachtou vypadal jako veliký kříž.
Má loď, řekl Olaf Eymundsson pyšně a pobídl koně po stezce dolů k vodě.
* * *
Co jsem říkal, Iljo? liboval si Thorgil, usrkávaje z prostého dřevěného kovše. Někdo jako Olaf nezatíží svůj drakkar žádnými patoky. Tenhle lahodný mok je nepochybně vymačkaný z těch nejlepších hroznů, jaké rostou na prosluněných svazích Řecka.
Záře tří táboráků byla v mlze podivně rozostřená a měnila všechno kolem v mátožná zjevení z jiných světů. Dračí hlava na břehu vytažené a silnými břevny podepřené veslice v mihotavém světle děsivě hýbala zubatými čelistmi. Padesátka vikingských hromotluků však nějakým chmurným náladám, natož strachu, nepropadala. Právě naopak hřáli si ztuhlé, unavené údy v teple březovým dřevem krmených ohňů, popíjeli medovinu a hořké pivo a chraptivě se smáli historkám o severských divoženkách.
Zítra, odtrhl Olaf netrpělivý pohled od zvěřiny rožnící se nad plameny, už snad konečně budeme nocovat ve Smolensku.
I my tam máme namířeno, pokýval Ilja hlavou. Mohli bychom plout s vámi, pokud se na palubě najde místo pro čtyři koně.
Místa je dost, mávl Olaf rukou a šťouchl dlouhou větví do ohniště. Kam půjdete pak? Přece nezůstanete trčet v tom krivičském doupěti, co?
Ne. Vyrazíme dál na sever, k řece Lovati a jezeru Iľmen. Ještě před prvním sněhem chceme dorazit do Novgorodu. Tam se uvidí.
Skvěle. Tak budeme mít aspoň na nějaký čas společnou cestu. My ve Smolensku vytáhneme drakkar na břeh a necháme ho v tamější varjažské tvrzi, aby počkal na náš návrat. Pronajmeme si vozy, přeložíme na ně zboží a po souši vyrazíme na sever. U řeky Dviny mám v jednom hradišti další loď, na níž pak poplujeme až do Varjažského moře.
Co tě vlastně přimělo vyrazit na cestu? zajímal se Thorgil. Když jsem se s tebou v Kyjevu loučil...
To byla pitka! skočil mu Olaf do řeči.
Jo, to tedy byla, zašklebil se Thorgil při té vzpomínce. Ještě dva dny potom mi Thór vší silou bušil do hlavy Mjóllnirem. Přesto si však pamatuju, jak jsi říkal, že hodláš přezimovat na knížecím dvoru...
Takové úmysly jsem vskutku měl. Jenomže pak se stepi mezi Černým mořem a Bílou věží zachvěly pod tisícovkami kopyt. Žně přilákali škodnou. To mnoha lidem zhatilo plány na klidnou zimu. Mě Vladimír okamžitě jmenoval vyslancem na severu. Vezu s sebou truhlici plnou stříbrňáků a mám pověření nabídnout je v zemích Vikingů jako zálohu pro ty nejlepší válečníky...
Počkej, počkej, pomalu, zakroutil Thorgil rázně hlavou. Nějak nestíhám...
Já ano, zachmuřil se Ilja. Pečeněgové. Vrátili se.
Přesně tak, přikývl Olaf. Útočí na ruská sídla kolem ústí Donu a Dněpru a ani bývalé chazarské pevnosti, nyní obsazené kyjevskými bojovníky, je nedokážou zadržet. Vladimír zuří. Prohlásil, že je nutné skoncovat s tím morem jednou provždy. Svolává válečníky ze všech stran, na jaře chce na Pečeněgy udeřit plnou silou.
Mnoho jsem o tom kočovnickém plemenu slyšel, zabručel Thorgil, ale nikdy jsem neměl to potěšení smočit sekeru v jejich krvi...
U Peruna, nesnáším ty mrchožrouty, vycenil Ilja zuby. Vždy útočí zákeřně a lstivě. Přitáhli z východu už za knížete Ingwara, Vladimírova děda. Ani za vlády Svjatoslava nedali pokoj zatímco ruské vojsko válčilo v povodí Dunaje s Bulhary, Pečeněgové oblehli Kyjev a spálili a vydrancovali celé povodí Dněpru. Svjatoslav jim tenkrát vyprášil kožichy, ale ta lůza na to nezapomněla. Když jsme se o čtyři roky později vraceli z Bulharska, počíhali si na naši družinu u dněperského brodu. Podle Svjatoslava zavraždili, vzali jeho hlavu a jejich chán Kurja si z ní nechal udělat pohár.
Tak to se nedivím, že Vladimír touží otce pomstít, pokýval Thorgil rozcuchanou hlavou.
Nejen on, řekl Muromec temně, zíraje do ohně. Svjatoslav byl můj přítel. Vynikající válečník, velký vojevůdce a poslední kyjevský kníže, který ctil staré bohy. Když ho tenkrát u brodu přepadli ze zálohy, jel jsem po jeho boku. Dlouhá léta mě hryzala výčitka, že jsem nezabránil jeho smrti...
Slyšel jsem, že ty sám jsi byl v té bitvě těžce raněn, namítl Olaf. Nepochybně jsi udělal všechno, co bylo v tvých silách. Ale chápu, proč jsi teď nabručený jako medvěd, jehož vzbudili uprostřed zimy. Chtěl by ses účastnit té výpravy proti Pečeněgům a dát jim co proto. Jenomže při odchodu z Vladimírova dvorce jsi přísahal při všech bozích, že už do Kyjeva nikdy nevkročíš.
Ilja neodvětil, neopětoval upřené pohledy kolem sedících mužů, jen se zhluboka nadechl a zasténal. Varjagové nic neříkali. V tom povzdechu bylo tolik hořkosti, že to až zabolelo.
* * *
No jo, už je mi to jasný, pokýval Thorgil hlavou, zhluboka nasávaje širokými nozdrami vzduch. Znělo to jako funění vzteklého zubra.
Co jako? pohlédl na něj Ilja.
Proč se tahle krivičská díra jmenuje Smolensk. Cítíš to?

Samozřejmě, že to Muromec cítil. Ovzduší toho slunného podvečera bylo prosycené vůní smoly, živice, čerstvě naštípaného dřeva a kouře. Když drakkar obeplul kamenitý výběžek v zákrutě řeky, muži na palubě spatřili město. Smolensk se rozkládal na obou březích Dněpru. Nad hustou zástavbou srubů a zemljanek se tyčila dva opevněná hradiště, jedno na jižní, druhé na půlnoční straně. To na jižním břehu vypadalo stejně jako většina knížecích dvorců v těchto končinách trámy spojované bez hřebíků, vysoké střechy, pestře malované okenice. Sídlo shlížející na řeku ze severu neslo jasné varjažské znaky. Draví vikingští kupci tuhle trasu objevili dávno před zrodem kyjevského velkoknížectví, které, konec-konců, také založili oni. Podél ruských řek měli dodneška spoustu svých táborů, osad a hradišť, většinou nezávislých na vládě místních knížat. Tohle bylo jedno z nich, chráněné masivní palisádou, s vyřezávanými dračími hlavami na štítě dlouhého domu, jenž skalle dominoval.
Jak se veslice blížila k městu, muži pořád zřetelněji slyšeli rachot seker a sykot pil.
Jen se na to koukněte, zabručel Thorgil. Všichni jsou tu pilní jako mravenci. Netušil jsem, že se kmen Krivičů vyznačuje takovou pracovitostí.
Odjakživa se tu vyráběly lodě a čluny, řekl Ilja. Už když kníže Oleg vyplul proti Cařihradu na dvou tisících lodí, většina z nich pocházela právě z těchto končin.
Nejrušněji bylo, jak jinak, u řeky. Na kamenité pláži na jižním břehu tucty a tucty mužů ohněm a železem dlabali nové čluny z kmenů mohutných stromů. Když zašplouchala vesla, začouzení chlapi zvedali hlavy od práce a mozolnatými dlaněmi si stínili oči před večerním sluncem. Bušení seker utichalo, Kriviči zvědavě zírali na připlouvající drakkar.
Očividně už dostali zprávu od Vladimíra Svjatoslaviče, aby chystali novou flotilu na jarní tažení, soudil Olaf.
Hele, obrátil Thorgil pohled k severnímu břehu, jsou tu naši.
V přístavišti kotvily dvě byrdingy, vikingské kupecké veslice. Čile se tu obchodovalo, a to zdaleka nejen s čerstvými rybami nebo kožešinami. Smolensk byl jednou z důležitých zastávek na kupecké cestě od Varjagů k Řekům, takže tudy proudilo všechno vzácné zboží na sever bagdádské stříbro, řecké víno, sklo, koření a látky, na jih pak kožešiny, med, vosk a otroci. Vladimír pamatoval na svůj varjažský původ a na to, že mu Vikingové pomohli na knížecí stolec. Proto měli Seveřané volný průchod Rusí a platili jen velice symbolické daně a mýta.
Olaf si neodpustil trochu dramatičnosti, chopil se svého stříbrem okovaného rohu a z plných plic na něj zatroubil.
A zatímco řev draka letěl teplým podvečerem až k vzdáleným lesům, veslice přirazila ke břehu.
* * *
Vítej, Olafe.
Ulička vydlážděná tlustými fošnami přivedla muže z drakkaru až k bráně varjažského dvorce. Z brány lemované vyřezávanými trámy jim vyšel vstříc vysoký, zhruba čtyřicetiletý Viking s plešatým temenem vroubeným věncem dlouhých popelavých vlasů.
Buď zdráv, Yormunde Zjizvená Lebko, zavadil Eymundsson pohledem o dlouhou bílou jizvu, která se muži táhla přes pleš od temene až k pravému obočí. Rád tě zase vidím. Putuji na sever a chci si tu nechat drakkar a pronajmout nějaké vozy.
To nebude problém. Yormundovy šedé oči zavadily o Perunovy sekyrky na hrudích dvou jezdců po Olafově boku. Vítejte i vy. V této pohnuté době jednoho docela potěší, když vidí, že někdo pořád chová v úctě staré bohy.
Copak už i sem dorazil ten křesťanský nešvar? odfrkl si Thorgil.
No jo, co naděláte... povzdechl si Seveřan. Šíří se to rychleji než nákaza uprostřed horkého léta. Támhle, kývl hlavou přes řeku, už Hromovládcovu modlu vyrvali ze země. I svatobor vypálili, jako by to byl jen chomáč trní, co překáží na poli.
Hosté se ohlédli. Varjag ukazoval na mohutný opevněný dvorec na vyvýšenině oproti.
Není divu, odfrkl si Ilja. Zdejší kníže Bogat je Vladimírův příbuzný, dosazený na smolenský stolec, aby držel Kriviče v područí. Vykoná každý příkaz, doručený sem na březové kůře z Kyjeva, i kdyby si velkokníže přál, aby každé ráno kloktal prasečí chcanky.
A ještě by si liboval, jaké je to skvělé vínečko, zazubil se Yormund. Nikdo tu toho zkurvysyna nemá rád. Pro Kriviče i pro nás Seveřany je to jen mrchožrout. Roztahuje se v paláci po starém kmenovém knížeti, jehož dal zákeřně odkrouhnout, jako by mu to tady patřilo odjakživa. Hromadí jmění, kupčí, sdírá, vyhrožuje. Jen se koukněte, jak jsou brány jeho doupěte pevně zavřené. Jakoby se bál, že Krivičům dojde trpělivost a sekery, jimiž tesají lodě, pozvednou proti němu. Ostatně má pravdu kdyby se mu za zády netyčil robustný Vladimírův stín, dávno by ho napíchli prdelí na špičatý kůl.
Jezdci se syčivě zasmáli.
Soudě podle vašich amuletů, obrátil Yormund zrak zpátky k Iljovi a Thorgilovi, mám čest s kyjevskými bohatýry...
S bývalými, upřesnil Ilja. Já jsem Ilja Muromec a tohle je Thorgil Ragnarsson.
Thórovy koule. Rozseknuté obočí udiveně poskočilo. Ta jména znám. Moc dobře je znám, dokonce bych o nich uměl zazpívat i nějakou tu píseň. Bude mi ctí nabídnout vám svoji pohostinnost.
Pro nás bude ctí, zazubil se Thorgil, ji přijmout.
* * *
Jsem velitelem této skally už dva roky, řekl Yormund, srkaje hořké pivo. Se svou družinou se starám o bezpečnost mezi Dněprem a Dvinou. Kupci jsou vždy nejistí, když musí tento úsek cesty překonat po suché zemi. Bojí se zbojníků, divé zvěře a lesních běsů, takže vždy rádi zaplatí za smělý ozbrojený doprovod. Až doteďka to pro nás byla docela slušná živnost.
Co se změnilo? vzhlédl Olaf od pečené ryby a vyplivl kost. Kupců přece neubývá. Našli snad lepší cestu?
Nenašli. Tohle je osvědčená trasa už dobrých dvě stě let...
Tak oč tedy jde?

O Slavíka.
Dlouhou halou, pod začouzenými trámovými stropy, mezi vyřezávanými sloupy a kolem nahrubo stlučených dubových stolů, to zahučelo. Yormundovi družiníci, kteří se tu s přicházejícím soumrakem shromáždili, sborově zabručeli, jako by to divné jméno bylo kletbou, na níž je potřeba odpovědět protizaklínadlem, aby bylo odpuzena zlá mocnost.
O Slavíka? zopakoval Thorgil. Už dojedl a teď se s korbelem kalného ječmenného piva v ruce opíral o jeden ze sloupů. Za jeho rozcuchanou zrzavou hlavou vyřezávaný bůh Odin pobízel osminohého oře Sleipnira. U všech Lokiho ďáblů, kdo to má jako být?
To nikdo přesně neví, zachmuřil se Yormund. Vesničané z lesů na severu vykládají báchorky o obrovitém lidožravém loupežníkovi, který prý číhá v korunách stromů u cesty a zabije všechny, kdo jdou kolem. Jejich mrtvoly sežere a kořist odvleče do svého doupěte kdesi uprostřed hvozdu. Říkají té obludě Slavík, vtipálci zasraní, protože ten parchant prý umí řvát tak strašně, že padá listí ze stromů, zvěř se kácí k zemi a ptáci mrtví prší z nebe.
Co je to za hovadinu? zahuhlal Ilja Muromec do pozvednutého korbelu.
Hovadina nebo ne, podíval se na něj Yormund vážně, na cestě ze Smolenska k Dvině není bezpečno. Nejdřív se začali ztrácet osamělí poutníci, pak i skupiny a nedávno zmizela celá kupecká karavana. Zůstalo po ní jen pár polámaných vozů a spousta zaschlé krve. Kupci, ozbrojený doprovod, koně, zboží všechno zmizelo. Slyšeli jste někdy o Gunnarovi Sekerníkovi?
Kdo o něm neslyšel? přikývl Olaf, pořád chroupaje pstruhy. Prý nejzručnější chlap se sekerou, jaký se kdy objevil v povodí ruských řek. Říká se o něm, Varjag se zachechtal, že svou širočinou dokáže přeseknout chlup na babském ohanbí vedví, a přitom tu ženskou ani nevzbudí. Proč se na něj ptáš?
Protože Gunnar tu ztracenou karavanu doprovázel. I se svou družinou. Zhruba před měsícem tu seděl naproti mně tak jako teď vy a krmil mě chvastounskými řečmi o tom, jak mu bohatý arabský kupec zaplatil za hlídání svého zboží truhlicí stříbrňáků. Pohádkám o Slavíkovi se jen smál. Druhého dne ráno vyrazil skrz černé lesy na sever a od té doby ani jeho, ani družinníky, ani Araba nikdo neviděl. A Gunnar byl vážně jinačí bijec...
Nezapomínej na možnost, ozval se Ilja střízlivě že Gunnar může být v této chvíli živ a zdráv někde za sedmero horami a vesele kupčit s ukradeným tovarem. A mrtvolu arabského obchodníka, rozpolcenou Sekerníkovou sekerou, mezitím sežrala divá zvěř.
Jistě, toho jsem si vědom, přikývl Yormund. Představivost vesničanů dokáže udělat z kozího prdu vichřici. Nicméně podcenit tu hrozbu nehodlám. Ti kupci, jejichž čluny jste viděli v přístavišti, taky míří na sever a nabídli mi slušnou cenu za doprovod. Družině budu velet já sám.
Pak tedy poputujeme spolu, řekl Olaf. Mám s sebou padesát statných hrdlořezů to bych se na to podíval, kdyby si na nás někdo troufl.
Taky jdeme na sever, přidal se Ilja. Rádi se k vám připojíme.
To se ví, přitakal Thorgil. Uvidíme, jak bude Slavík zpívat s chřtánem plným dobré varjažské oceli.
Muži pozvedli poháry k přípitku. V jejich bručivém smíchu však bylo něco tíživého, co to bodré veselí nařklo z neupřímnosti.
* * *
U Velesových rohů, zabručel Ilja, znepokojeně se škrábaje ve vousech. To je vskutku podivné.
První zlé znamení zahlédli krátce po poledni druhého dne cesty. Mrtvá sojka ležela přímo na cestě, v brázdě vyhloubené koly vozů. Za jiných okolností by se nad tou mravenci prolezlou zdechlinou nikdo nepozastavoval, nyní si všichni okamžitě začali šeptat o Slavíkovi, jenž svým řevem údajně hubí lesní zvěř. Karavana postupovala plouživým tempem, hlavně díky voly taženým vozům a většinou pěšky jdoucím Varjagům. Stínem košatých stromů se rozléhalo dusání kopyt a rachot okovaných kol. Nálada byla ponurá, ačkoli Olaf neúnavně zpíval a recitoval, vybíraje hlavně veselejší příběhy.
Obličeje jim potemněly nadobro, když spatřili velkého mrtvého krkavce, který se křídlem zachytil v husté spleti větví přímo nad cestou a teď visel nad hlavami projíždějících mužů jako schválně umístěná výstraha. I Eymundssonovi se sága o trpaslíkovi Stefnirovi, který udivoval ženy rozměry některých částí svého jinak zakrslého těla, zadrhla v krku. Černého mrchožrouta považovali za znamení smrti jak Varjagové, tak lidé z povodí ruských řek.
Pojedu napřed, navrhl Ilja. Pořádně se porozhlédnout. Pokud nás někde vepředu čeká nastražená léčka, možná ji vyčenichám dřív, než do ní napochodujeme všichni.
Jdu s tebou, přidal se Olaf.
Spolu s nimi pobídli koně i Thorgil a Olafovi pobočníci Grim a Baldur. Rychlým klusem jeli po cestě a ocel na nich zvučně zvonila všichni cestovali v plné zbroji, někteří v pancířích dokonce i spali.
Všímali si to i za jízdy tam ležela mrtvá veverka, tam drozd, tam několik sýkorek nehybně ukazovalo svá žlutozelená bříška a ztuhlé pařátky. Chcíplých ptáků a drobné zvěře přibývalo.
Teď stáli nad zhruba dvěma tucty vrabců, roztroušených po cestě a úzkém pruhu trávy podél lesa.
Víc jak podivné, navázal na Iljova slova Olaf. Nejdřív mě napadlo, že zvířata mohla zahubit nějaká nemoc. Ale nákaza nesundá hejno vrabců v letku.
To tedy ne, mračil se Muromec. Yormund nepřeháněl. V těchto lesích číhá prapodivná smrt.
Určitě jsou v tom kouzla, spustil svou starou písničku Thorgil.
U Odina, koukněte!
Pohlédli dopředu. Grim je o několik sáhů předjel a teď ukazoval na něco u cesty. Klusali k němu, sahaje po zbraních.
A kurva, odplivl si Thorgil a jeho sekera doslova vyskočila ze sedlového závěsu.
Do kmene mladého buku u cesty byl zaražený šíp. Ne však ledajaký násadka byla na palec tlustá a téměř tři lokty

dlouhá. Přesto to nebyl oštěp letky a žlábek pro tětivu na konci za opeřením jasně dokazovaly, že jde o střelu z luku.
Někoho tu potkal ošklivý konec, řekl Olaf bezbarvým hlasem.
Ošklivý, ale rychlý, zavrčel Ilja. Puklina v kmenu byla plná zaschlé krve. Taky si zkoušíte představit, jaký to musel být luk, aby vystřelil takhle veliký šíp, a jaké nadlidsky silné ruce asi napínaly tětivu?
Ten někdo, uvažoval Thorgil nahlas, musel být silnější než ty, Iljo. Hrot proklál chlapa i buk jako nic a špička ještě vyšla na druhé straně.
Grim mezitím sklouzl ze sedla a pozorně zkoumal zem. Na opačné straně cesty něco našel a vzrušeně přivolal ostatní.
Do prdele, ulevil si Ilja, když to spatřil. Kolem prostřeleného stromu viděli jen pošlapanou trávu. Tady se však v měkké hlíně na dně nedávno vyschlé louže rýsoval zřetelný otisk bosého chodidla.
Bylo skoro dvakrát tak velké jako chodidlo urostlého muže.
Je to jasné, zachraptěl Thorgil. Slavík očividně není jen mátoha vymyšlená pověrčivými vesničany. Jaký osud nás to pronásleduje, Iljo? Jen nedávno jsme dole v lesích kmene Radimičů porazili jednu přerostlou zrůdu, a už máme do činění s další.
Než na to Muromec stihl cokoliv říct, lesem se náhle prohnalo troubení rohu. Polekaně se ohlédli.
To je Yormund! vykřikl Olaf a rázně obrátil svého vraníka.
Bohatýři kopli koně do slabin a cvalem se vraceli ke karavaně.
* * *
Planý poplach, uklidňoval je Yormund, když s tasenými zbraněmi dorazili k čelu dlouhého průvodu. Ilja a jeho druhové rázně trhli uzdami. Bojovné odhodlání v jejich obličejích vystřídaly tázavé výrazy.
Přijeli Kriviči, ukázal Zjizvená Lebka přes rameno. Knížecí družina ze Smolenska.
Podél dlouhé řady kupců a jejich varjažských ochránců se kupředu drala početná skupina jezdců. V jejich čele klusal na ušlechtilém bělouši zavalitý muž střední postavy, navlečený v honosné zbroji tepané zlatem a stříbrem.
To je kníže Bogat, sdělil Ilja Olafovi tlumeně.
Velmož projel kolem Yormunda. Vyměnili si s lysým Vikingem jen velice chladné, přezíravé pohledy.
Buď zdráv, Muromče, zastavil Bogat před Iljou. Tři ramenatí družiníci se k němu připojili, zbytek Krivičů projížděl kolem a mířil dál na sever.
Dávejte si tam vepředu pozor, vyprovázel je Ilja pohledem. Na cestě se zabíjelo. A ten, co vraždil, rozhodně nebyl obyčejný muž...
Vesnické povídačky, odfrkl si Bogat pohrdavě. Snad těm žvástům o loupeživém obrovi nevěříte?
Viděli jsme stopy...
Kníže se zachechtal. Otisky velkých nohou? Jo, už jsem je viděl taky. Pěkně narafičené. Někdo prostě vyřezal z lipového dřeva obrovské chodidlo a dělá jím falešné šlépěje do bláta, aby nakrmil představy pitomců o zrůdě číhající v hlubinách hvozdu. A ta hovadina s mrtvými ptáky a zvířaty, to je vážně k posrání! Chcete slyšet, kdo má tuhle habaďůru i všechny ty povražděné kupce a ukradené zboží na svědomí?
Ani nedýcháme napětím a zvědavostí, ucedil Ilja.
Smečka vyvrhelů, smradlavých psanců, pomstychtivých vrahounů. Někde v těchto lesích se skrývá Jarogněv, syn sesazeného krivičského knížete. Ten tupec pořád považuje knížecí stolec za své dědictví, které mu prý Kyjev ukradl. Shromáždil kolem sebe tlupu tupých hrdlořezů, kteří se stejně jako on nesmířili s novým řádem a novou vládou, dosazenou na smolenský stolec samotným Vladimírem Svjatoslavičem. Chtějí návrat starého kmenového zřízení bez zákona, bez křesťanské víry, řídící se jen divošskými obyčeji. Jen se podívejte na jejich způsob boje za údajné křivdy se mstí zabíjením pocestných a prachsprostým zbojničením. Je načase zatrhnout jim tipec. Tahle trestná výprava vyčenichá doupě těch všivých pohanů a pobije je jako škodnou. Uvidíte, že jakmile budou hlavy Jarogněva a jeho poskoků nabodané na kůlech podél cesty, skončí i řádění onoho obra.
S těmi slovy Bogat kývl hlavou na pozdrav, pobodl koně a spolu se třemi družiníky následoval vzdalující se smolenskou jízdu.
Ilja a jeho společníci dlouho mlčky civěli do usazujícího se prachu. Nakonec Olaf zmateně zakroutil hlavou.
Že bychom se opravdu nechali napálit? Když tak nad tím uvažuju, ta mrtvá zvířata, obrovské šlépěje i veliký šíp skutečně můžou být jen zástěrkou pro řádění obyčejných loupežníků.
Já tomu nafoukanému smolenskému špekounovi nevěřím ani slovo, zavrčel Yormund. Slyšel jsem, že Jarogněv je rovný chlap, stejně jako byl jeho otec. A i kdyby se uchýlil ke kořistění na zákeřně zavražděných pocestných, proč by si dával námahu se šířením té báchorky o řvoucím obrovi? Mně se to celé nějak nezdá.
Tak nebo tak, ozval se Ilja rozvážně, nebezpečí nám hrozit nepřestalo. Lidožravý obr nebo smečka loupežníků, to vyjde nastejno. Není důvod, abychom polevili v ostražitosti.
Moje řeč, souhlasil Olaf a zvučným hlasem přikázal karavaně pokračovat v cestě.
Kopyta koní a volů dusala, kola duněla, ocel zvonila a stín lesa byl s blížícím se soumrakem pořád černější a černější.
* * *
Ilja vztekle klel, když ho notnou chvíli před úsvitem probudilo nutkání. Ve svých pětačtyřiceti možná pořád vládl nadpřirozenou silou, ale měchýř už ho za chladnějších nocí budil i několikrát za noc. Věděl, že teď už nezaspí a přes den pak bude zívat a podřimovat v sedle jako nějaký dědek.
Dědek, do prdele...
Mrzutě se vyhrabal zpod kožešiny a překračuje Varjagy, kteří samozřejmě spokojeně funěli ze spaní, šel k vozům. Karavana tábořila v březovém hájku u potoka poblíž cesty. Vozy na noc uspořádali do kruhu, aby v případě útoku sloužily jako hradba. Ilja překročil spuštěné oje v tmavé mezeře.
Hej! Před prozatímním opevněním bděla stráž. O Muromcův pancíř hned křísly hroty dvou kopí.

Klid, hoši, zabručel bohatýr. Jdu jen vypustit pivo. Jak to vypadá? Nic jste nezaslechli? Nepohybují se lesem podivné stíny?
Varjagové opět pozvedli železné bodce proti nebi. Nic podezřelého, zakroutili hlavami. Všude je ticho.
Ilja spokojeně zamručel a krátce k lesu. Rozkročil se mezi černými kmeny, nadzvedl dlouhou suknici i šupinový pancíř, rozšněroval kalhoty a pustil horký proud do vrstvy starého listí. Zatímco si ulevoval, nepřítomně zíral do temnoty mezi bukovými, dubovými a jasanovými kmeny. Les byl opravdu tichý, jako obyčejně v tuto hodinu. Jen někde v dálce zahoukala sova.
Ilja domočil, otřásl poslední kapky a poslepu si vázal mašličku na řemínku kalhot. Nešlo to, prsty měl ztuhlé od chladu, a tak zase začal klít. Od úst mu s každým ošklivým zavrčením stoupaly bílé chomáče zraženého dechu.
Prudce zmlkl, když v lese cinklo železo.
Stál tam, zcepenělý, kalhoty v prstech, dech zatajený, uši naspicované. V tichosti dotáhl uzel na řemínku a spustil si spodní okraj suknice i pancíře na stehna.
V temnotě to zašustilo. Tentokrát nebylo pochyb. Byl to zvuk opatrného kroku, ale noha byla tak těžká, že pro ni bylo nemožné došlápnout nehlučně.
Ilja se prudce otočil na patě a jako srnec vyrazil zpátky k vozům.
Trubte na poplach! houkl na hlídku. Strážci nezpanikařili. Jeden z nich okamžitě zvedl ke rtům roh. Lesem s praskáním a vzteklým funěním proběhlo něco těžkého. Zadrnčela silná tětiva a chladným vzduchem cosi prosvištělo. Obrovský šíp proklál troubícího strážce skrz-naskrz a jako slaměnou loutku jej připíchl k bočnici vozu. Náhle zmlklý roh spadl do kopřiv.
Ilja proletěl škvírou mezi vozy jako junák přeskakující oheň za noci letního slunovratu.
Poplááách!
Bylo to zbytečné. Olafovi i Yormundovi bijci měli lehké spaní a jakmile nebohý strážce poprvé foukl do rohu, okamžitě s klením a lomozíce ocelí vyskočili na nohy.
Zapalte ohně! vykřikl někdo.
Ne! štěkl Ilja. Byl by z nás snadný terč!
Za vozovou hradbou zapraskalo klestí pod těžkými kroky, větve stromů se otřásly. Z černého hvozdu vyběhl ještě černější stín a mrštně vyskočil na jeden z vozů, až to zapraštělo a kola se zabořila na píď do měkké půdy. Opět zvučně šlehla tětiva. Šíp s masivním hrotem jednomu z Vikingů téměř urval hlavu od těla. Na všechno kolem se snesl horký, ve tmě neviditelný déšť krve. Táborem zazněl vzteklý křik. Varjagové si bleskově nasazovali přilbice, zvonili meči a sekerami a spěšně zvedali proti robustnému stínu dubové, volskými kůžemi potažené, mosazí okované štíty.
Lučištníci! zahulákal Yormund. Připravit ke střelbě!
Ilja už svíral v pěsti luk a letky ho šimrali na pravé tváři. I ostatní lukostřelci zacílili. Mnoho mužů se rozmáchlo oštěpy. Vzduchem probzučel další veliký šíp, roztříštil jeden ze štítů na kusy a doslova odmrštil jeho majitele. Muž dopadl do doutnajícího ohniště a jeho kožešinový plášť prudce vzplál. V tom světle Varjagové na okamžik uviděli útočníka v plné parádě. Kupodivu to nebyla žádná zrůda Slavík měl naprosto lidskou postavu, avšak neobyčejně svalnatou a tak vysokou, že i kolohnát Ilja mu sahal sotva po prsa. Hlavu měl vyholenou a vousy černé a dlouhé, takže vypadal jako chazarský běs. Divoký vzhled podtrhovaly čárty, magické znaky, jimiž měl pokrytou lebku, obličej, paže i trup. Tělo oblečené jen v oškubaných kalhotách nechránila žádná zbroj nahou hruď křižovaly pouze dva řemeny, držící mu na zádech toulec a pochvu s mečem. Ke všemu teď obr odhodil luk, narovnal se a roztáhl ruce s bodci naježenými chrániči předloktí.
Vypadalo to, jako by otevíral náruč Moreně.
Střílejte! zařval Yormund.
Tětivy zazvonily, ruky s oštěpy se vymrštily. Proti velikánovi vzlétl roj bodavého železa. V tom okamžiku však statnou postavu náhle obklopila přízračná narudlá záře.
A hroty se od ní odrazily jako od tlusté vrstvy oceli a neškodně se sesypaly kolem.
To mě poser... zachraptěl Thorgil, krčící se za štítem po Iljově boku. Kouzla! Je to běs!
Obr se pobaveně rozchechtal. Už ten zvuk Varjagům rozechvěl vnitřnosti a zabolel v uších. Zaskočeně zmlkli a s úžasem zírali na holohlavce obklopeného strašidelným svitem. Beze spěchu tasil od boku dlouhou dýku a z pochvy na zádech vytáhl meč, který díky zakřivené, jednostranně broušené čepeli vypadal jako přerostlá kočovnická šavle.
Velká legrace, mravenci. Pobavili jste mě, promluvil hlubokým, chraptivým hlasem a nadechl se, až se mu ramena hrozivě nadzvedla. Za to vám teď zazpívám!
Varjagové se instinktivně přikrčili.
A Slavík zařval.
Byla to hrůza. Obrův zpěv se prohnal nocležištěm jako poryv vichřice. Koně zoufale ržáli a škubali uzdami, za něž byli uvázané k vozům. Muži, kteří si včas nezacpali uši, padali na zem a třásli se v křečích. I Ilja a Thorgil upustili zbraně a přitlačili si dlaně na uši. Nohy se jim podlomily a oni klesli na kolena, vyjíce bolestí. Zuby jim drkotaly a vnitřnosti se třásly, jakoby jim do pancířů bušila těžká kladiva.
Ze stromů pršelo listí.
Slavík nezaváhal. Jako veliká šelma skočil mezi otřesené muže a jeho čepele zasvištěly. Řinčení oceli se smíchalo se zvukem sekaného masa a kostí. Hlavy a údy Varjagů létaly táborem jako třísky kolem dřevorubce, bušili do vozů a nechávali na nich krvavé stříkance. Z rozpolcených lebek vychrstávaly krví zředěné mozky, z rozťatých pancířů se valily vnitřnosti, krev pršela jako hustý liják.
Skolte toho plešouna! zařval Olaf. Přece nemůže být neporazitelný!
I Ilja a Thorgil se už vzpamatovali a pozvedli zbraně. Odhodlaně vyjící Varjagové se nahrnuli na Slavíka jako smečka

vlků na medvěda. Jejich berserkrovské úsilí se však naprosto minulo obvyklému účinku. Hroty oštěpů i ostří mečů a seker odskakovaly od pomalovaného těla bez toho, aby na něm zanechaly byť jen jediný šrám. Zbojník se jen chechtal a pokračoval v sekání a bodání. Kolem létaly kusy štítů, ocelové šupiny z pancířů, pokrčené a proděravělé přilbice. Mrtvoly se běsovi vršily pod nohami a kruh uvnitř vozové hradby se změnil v tratoliště krve a vyhřezlých střev.
Ilja se prodral k Slavíkovi ze strany. Máchl mečem obouruč, vší svou nadlidskou silou. Zbojníkova pozornost byla v té chvíli obrácena jinam, takže úder ani nevykryl.
Stejně tak se Muromec mohl pokusit rozetnout kovadlinu. Kouzelná záře kolem obra rudě zaplála a čepel s hromovým zařinčením odskočila. Holohlavec se po otřeseném bohatýrovi ohnal jako po hmyzu. Hlavice meče v obrovské pěsti zasáhla Muromce jako beranidlo a odmrštila jej až k vozům.
Odiiin! Thorgil zaútočil na běsnícího válečníka zepředu. Nestihl však ani máchnout sekerou. Mohutný meč třískl do jeho štítu a rozbil jej na kousíčky. Varjag odletěl v dešti dřevených úlomků, porazil i přibíhajícího Olafa a oba se s vyraženým dechem skutáleli mezi mrtvé.
Když to vstávající, po dechu lapající Ilja viděl, konečně mu to došlo.
Zpátky! přeřval bojový rámus. Pryč od něj, je nezranitelný!
Nebylo zbytí. Tváří v tvář soupeři, jemuž nebylo možné ublížit, i smělým Varjagům změkla srdce. Zbytky Olafovy a Yormundovy družiny se daly na ústup.
Žádný takový! zaburácel Slavík. Nikdo z vás neuteče živej, červi zbabělí!
Zbojník se ještě zuřivěji vrhl na couvající Seveřany a zabíjel je jako kuřata. Seveřané definitivně zpanikařili a obrátili se na útěk, klopýtaje o mrtvé, vrážeje jeden do druhého, škrábaje se přes vozy. Nelítostná smrt jim byla v patách.
Ilja svižně proskočil mezerou mezi vozy. Na palouku u potoka se obrátil, rozkročil a sevřel rukojeť meče v obou dlaních.
Běžte! zařval na povykující uprchlíky. Ukryjte se v lese! Já ho zdržím!
Nad vozy prolétl trup muže s povlávajícími střevy, narazil do břízy poblíž Muromce a skutálel se do bystřiny. Ilja vzhlédl. Ozval se dunivý náraz, jeden z vozů odskočil a vzniklou mezerou vyšel Slavík. Krev, jíž byl postříkaný od hlavy až k patě, byla v šeru před úsvitem černá jako smola. Z dýky a meče v jeho pěstích to jen teklo.
Jen pojď, ty přerostlý prase, ucedil bohatýr. Ilja z kmene Muromců ti neukáže záda.
Slavík vycenil zuby. Měl je zapilované do špiček. Jeho meč zasvištěl. Ilja úder vykryl. Ocel zahřměla, v tmavém hájku zasvítily jiskry. Muromec se zapotácel a měl co dělat, aby zachytil bleskový výpad soupeřovy dýky.
Zhebneš! houkl zbojník, až se Iljovi podlomila kolena, a znovu se rozmáchl. Byl nadlidsky silný a s přihlédnutím na rozměry až neuvěřitelně rychlý. Meče ohlušivě zařinčely a bohatýr chtě-nechtě couvl nohou ve vysoké holínce šlápl do potoka. Mezi zuby mu unikla zuřivá kletba. Nebyl zvyklý ustupovat. Do dalšího úderu dal všechnu sílu a vztek. Zakřivený meč v sprše jisker vyletěl ze Slavíkových prstů a dopadl někam do tmy. Obr zařval z plných plic.
Ohlušenému Iljovi se až zatmělo před očima. Jen tak-tak odrazil útočící dýku, ale Slavíkově pěsti už uhnout nestačil. Úder do hrudi jej zvedl ze země a praštil s ním o kmen stromu za potokem. Muromec se v mrákotách zřítil do pošlapané trávy.
Slavík běžel k svému meči. K Iljovi se však už nevrátil. Začenichal, zastříhal ušima, zavrčel a vyrazil za uprchlíky. Byl zjevně odhodlaný dostát svému slibu a nenechat nikoho naživu. Z lesní temnoty, v níž zmizel, vzápětí zazněly zoufalé, bolestné výkřiky.
Ilja se vzpamatoval, s námahou se nadzvedl a potřásl hlavou. Sípal jako kovářský mech a snažil se vnímat i něco víc než jen strašlivou bolest na prsou. Doplazil se k potoku a ponořil obličej do chladivé vody. To ho probralo.
Poblíž zadusala kopyta a Muromec přes zvonění v uších zaslechl známé zafrkání.
Buruško...
Věrný hřebec do něj šťouchl pyskem. Ilja sevřel v prstech jeho ohlávku. Oř zvedl hlavu a pomohl tak bohatýrovi vstát. Muromec nacvičeným pohybem zastrčil meč do pochvy u pasu a se sténáním se vytáhl na Buruškova neosedlaná záda. Bylo načase. Zvuky zabíjení se vracely k táboru a země se opět zachvěla pod Slavíkovými chodidly.
Spěchej, kamaráde, pobídl Ilja koně. Hřebec vyšel po břízami zarostlém svahu na cestu. Za Muromcovými zády zazněl řev. Bohatýr se ohlédl. Zhruba dvacet kroků od něj vyběhl na cestu mladý Varjag. Něco křičel. Z březového hájku za ním dlouhým skokem vyletěl Slavík a jediným máchnutím meče rozsekl junáka od temene až k rozkroku. Obě půlky padly na cestu v gejzírech krve.
Slavík otřásl z čepele rudou nečistotu a pohlédl na Ilju.
Zbabělče! štěkl a rozběhl se k jezdci.
Leť, Buruško, leť! sklonil se Ilja nad svalnatou šíji.
Nemusel koně pobízet. Hřebec vyrazil tryskem vpřed. Slavík švihl mečem tak těsně za jeho zadkem, že usekl kus vlajícího ohonu.
Pak už se Ilja hnal na sever a obrovo zklamané vytí doznívalo za jeho zády. Po jeho pravé ruce, na východě, se skrz mraky nad lesem prodíralo světlo úsvitu.
* * *
Když Buruško zahlédl vepředu náhlý pohyb, poplašeně sebou trhl, zafrkal a potřásl bujnou hřívou.
Jen klid, hochu, přitáhl Ilja uzdu a poplácal hřebce po šíji. Je to jen zvíře. Mrchožrout. Znamení, že ta ohava už je dávno za sedmero horami.
Slunce už stálo vysoko, když se Muromec opatrně vrátil k bojišti. Už z dálky viděl na pozadí zachmuřeného nebe kroužit hejna vran; rovněž Buruško neklidným frkáním oznamoval, že cítí pach smrti. Když se přiblížili k dějišti toho příšerného krveprolití, z březového hájku vyběhl vlk-samotář. V tlamě nesl krvavé lidské předloktí se svítící, hladce useknutou kostí. Jezdec ho vylekal a šedý kožich rychle zmizel v houští na druhé straně cesty.

Mrtvoly byly pryč. To viděl Ilja hned, jak vstoupil mezi břízy. Všude se černala zaschlá krev a ležely polámané zbraně, rozdrcené přilbice a posekané štíty. Těla však Slavík pečlivě posbíral, jen tu a tam ležela useknutá končetina či smyčka střev, v této chvíli už hemžící se pilným hmyzem.
Buruškovi se tam očividně nechtělo, ale Muromec ho pobídl dolů přes potok k tábořišti.
Vládu nad ležením převzali mrchožrouti. Krkavci, vrány, havrani a kavky se navzájem klovali ostrými zobáky, aby si vybojovali svůj kus krvavé hostiny. Nezůstalo jim bůhvíco, i tu Slavík zanechal jen pár útržků člověčiny. Stejně tak zmizela všechna tažná zvířata a veškeré převážené zboží zůstaly jen prázdné vozy.
Ilja vstoupil na bojiště. Ptáci před dusajícími kopyty vzlétli do korun okolních stromů a odtamtud podrážděně krákali, dožaduje se návratu k mrzkému hodování. Muromec polkl hořkou slinu a obličej mu zastřely chmury. Při pohledu na ubohé zbytky svých druhů se mu sevřelo hrdlo. Svůj ranný útěk opět pocítil jako ostudné břímě. Zamlada by se takhle nezachoval. Bil by se až do posledního dechu a položil by život spolu se svými spolubojovníky. Možná by to tak nakonec bylo lepší. Kdo ví, jaká ošklivá smrt potkala chudáka Thorgila...
Ilja s povzdechem sklouzl z neosedlaného koňského hřbetu. U vyhaslého ohniště našel svůj luk, kupodivu nepoškozený. Šel posbírat nějaké šípy, kolem jich bylo roztroušeno celkem dost. Žal a stud se v něm postupně měnily v hněv. Tepnami mu začala klokotat touha po pomstě.
Já ti dám, obludo plešatá, bručel si pod vousy. Ještě ti ukážu, že naštvat Ilju Muromce je jako strkat ruku do vlčí tlamy...
Najednou mrchožrouti poplašeně zakrákali a černé hejno vzlétlo z košatých korun k nebi. Buruško vyplašeně zafrkal a pohodil hřívou. Ilja vzhlédl, doufaje, že je to opět jen nějaký vypelichaný vlk či snad liška. V lese však zašustilo listí pod rychlými kroky. Lidskými kroky. Bohatýr okamžitě přiložil k tětivě šíp a natáhl luk.
V přítmí mezi statnými kmeny se přikrčila mužská postava.
Skloň zbraň, Kyjevane, zavolal neznámý. Nejsme nepřátelé.
Za prvním příchozím se z lesních stínů vynořili další, možná tucet nebo i víc mužů. Ilju ani nenapadlo sklonit luk.
Ukažte se! štěkl ostře.
První muž vykročil z šera. Byl o polovinu mladší než Ilja, štíhlý, střední postavy. Na sobě měl prostý oděv z kůží, kožešin a hrubého plátna. Jedinými ozdobami byly drápy a zuby lesních šelem. Ani jeho družiníci nevypadali nijak honosně šlachovití, zarostlí, ozbrojení většinou jen kyji, oštěpy a luky. Pouze někteří svírali s dlaních sekery a dlouhé nože. Většina nesla na zádech kulaté dřevěné štíty.
Už vím, zhodnotil Ilja přimhouřenýma očima tu divokou chásku a pokýval hlavou. Ty jsi Jarogněv, syn dřívějšího krivičského knížete.
Zavražděného Bogatem a kyjevskými hrdlořezy na příkaz samotného Vladimíra Svjatoslaviče, doplnil mladík trpce. Oči mu zablýskaly pod kšticí špinavě plavých vlasů, padajících do obličeje. Podle amuletu vidím, že slouží stejnému pánu.
Vidíš špatně. Od jisté doby neslouží nikomu, odsekl Ilja. Jsem psanec stejně jako ty. Jenomže já se na rozdíl od tebe neživím přepadáváním pocestných.
Ten blábol jsi slyšel od Bogata, že? ušklíbl se Jarogněv křivě. Ta svině prý o nás roztrubuje, že to my útočíme na kupecké karavany. Copak ses nepřesvědčil, Kyjevane, že Slavík není jen vesnická báchorka? Včera jsme narazili na jeho stopy a hned nám bylo jasné, že míří na západ, ke kupecké cestě, aby zase si zase zařádil. Běželi jsme za ním, ale pohybuje se příliš rychle, takže jsme vás nestihli varovat. Dnes jsme ho z dálky viděli, jak se vrací zpátky na východ. Táhl za sebou řadu koní a volů obtěžkaných kořistí. A spoustou mrtvol a zajatců. Šli jsme se podívat, nepřežil-li náhodou někdo bitvu, a ejhle...
Počkej, skočil mu Ilja do řeči. Cos to říkal? Zajatci? Měl s sebou zajatce? Myslel jsem, že všechny pobil...
Kdepak. Vždycky si bere i živou kořist. Aby měla Marina čerstvou krev.
Muromec sklonil luk a povolil tětivu. Chvíli se zamračeně díval Jarogněvovi do tváře. Mladík tázavě zvedl obočí.
Dobrá, řekl Ilja nakonec. Povedeš mě.
Cože? Kam jako?
K Slavíkovu doupěti, tupče, kam jinam? Pokud někteří mí druhové opravdu přežili, mají ještě naději. Musím jim spěchat na pomoc.
Psanec se opět křivě usmál. Domníváš-li se, že budu dělat stopovacího psa nějakému nadutému kyjevskému...
Nedomluvil. Ilja k němu rázně přikročil a popadl jej pod krkem, až se Jarogněvovy nohy vznesly do vzduchu. Kriviči okamžitě vztekle zahučeli a zalomozili zbraněmi. Velitel je však zastavil rázným gestem. Ztuhli, oštěpy a kyje pozvednuté, oči zlostně blýskající v lesních stínech.
Ukážeš mi nejkratší cestu k Slavíkovu sídlu, smrkáči, zamručel Ilja hlasem podrážděného medvěda, jinak ti na místě zakroutím krkem a tvé poskoky porubám jak lískové mlází.
Na to bych se podíval... zasípal Jarogněv. Mám tu patnáct chlapů... Žádný muž nezvládne takovou přesilu...
Zkusíme to? vycenil mu Muromec zuby do tváře. Už jsem stál proti mnohem početnějším nepřátelským houfům a rozsekal jsem je napadrť...
Kdo... Kdo vlastně jsi? zachrčel psanec. Chodidla měl pořád dvě píděnad zemí, ačkoli jej vzteklý válečník držel jen jednou rukou. Takovou sílu může mít jen...
Ilja Muromec. Tak mi říkají. Podle toho, jak zíráš, bych řekl, že mé jméno neslyšíš poprvé. To je dobře. Víš tedy, co jsem zač, a že co řeknu, myslím vážně. Pořád máš chuť mi protiřečit?
Jarogněv lapal po dechu. Ať jsi třeba Perun abys vysvobodil své přátele, musel bys tu zrůdu zabít. A to je nemožné...
Zmlkl, když si všiml, jak se na něj Ilja dívá. Asi plýtvám dechem, co?
Uhodls. Bohatýr pomalu postavil mládence zpátky na zem. Je mi jedno, jak moc jste ze Slavíka podělaní, rozumíš?

Nemusíte mi pomáhat, nikdo se vás neprosí. Jen mě zavedete k jeho brlohu. Jistě tyhle končiny dobře znáte, takže mi ušetříte spoustu času. A cestou mi řeknete všechno, co o něm víte.
Půjdeš na smrt, Kyjevane, varoval jej znovu mladý vůdce. Možná jsi kosil šiky Pečeněgů a Chazarů jako žito, ale Slavík a ta mrcha Marina jsou z jinačího těsta. Jsou to běsi a vládnou kouzlům...
Na každé kouzlo je protikouzlo, odsekl bohatýr a vyskočil na Buruška. Vykoumám, jak se dostat Slavíkovi na kůži. Nezdržuj. Mám naspěch.
Houf Krivičů ve stínu stromů zahučel nevolí nad takovým povýšenectvím, ale Jarogněv je utišil mávnutím ruky.
Dobrá, vzhlédl na Ilju. Povedeme tě, protože v této chvíli máme společného nepřítele. Ale nemysli si, že to z nás dělá spojence.
To mě ani nenapadlo, zabručel Muromec. Jdeme. Pobídl koně a pěší družina měla co dělat, aby s ním udržela krok. Jakmile se u potoka rozhostilo ticho, netrpěliví mrchožrouti se opět snesli na krvavé hody.
* * *
Těžké sivé mraky visely nízko nad zemí, až to vypadalo, že se unaveně opírají o vrcholky pahorků, jichž směrem na východ pořád přibývalo. Vzduch však byl čirý a svěží nezdálo se, že by chtělo pršet.
Členitější ráz krajiny, čím dál tím zrádnější stezka a pořád hustší a hustší les už dávno přinutily Ilju sesednout. Teď kráčel hned za Jarogněvem v čele průvodu a Buruška vedl na uzdě za sebou. Dlouho šli mlčky. Spěchali. Muromec byl ponořený ve svých chmurných myšlenkách. V duchu nadával sám sobě za tu naivitu, která jej donedávna konejšila, že na stará kolena konečně najde klid. Ani nápad. Spíš to bylo čím dál horší. Vlastně ho potkávaly jen samé nesnáze. A nebezpečně přibývalo bojů, z nichž nevyšel vítězně. Ďas aby to...
Pozor! obrátil se najednou Jarogněv ke zbytku družiny. Kryjte se!
Co? zvedl Ilja hlavu. Pěšina se akorát točila po úbočí jednoho z nevysokých pahorků. Kousek před nimi byl les světlejší a tak viděli do dálky, až k zamlženému východnímu obzoru.
Pod stromy, rychle!
Kriviči se okamžitě vrhli do houští jako zajíci vyplašení stínem sokola. Muromec střelil pohledem do dálky. Tam někde pod vzdálenou oblohou cosi letělo spodní vrstvou mraků, zanechávaje za sebou zvířenou stopu. V první chvíli si Ilja pomyslel, že je to obrovský pták, ale pak se to sneslo níž nad nedozírnou temnou masu lesa a on poznal, že se spletl. Více neváhal a spěšně vtáhl Buruška pod koruny stromů.
Co je to, u všech bohů? zavrčel na Jarogněva tlumeně.
Marina, odvětil šeptem mladík. Prohání se nad krajinou a slídí po všem, co se hýbe. Zřejmě se chce ujistit, že nikdo nečenichá po Slavíkově stopě...
Marina, zopakoval Ilja. Možná je načase, abys mi řekl, kdo nebo co je ta tvá Marina vlastně zač...
Tys o ní neslyšel? Je to čarodějnice. Ježibaba. Lidožravá upírka. Slavíkova družka. To díky ní a jejím kouzlům je nezranitelný. Přitáhli spolu odněkud z východu, prý až z temných lesů za Volgou.
Ilja opatrně vyhlédl z úkrytu. Marina až do této chvíle letěla přímo, ale teď prudce změnila směr a začala kroužit nad lesem v údolí.
Co to dělá? zamračil se Muromec.
Jarogněv se podíval tím směrem. Striga už poletovala tak nízko nad lesem, že málem kosila vrcholky stromů.
Něco začenichala, řekl psanec. Kořist.
A vskutku, Marina se na okamžik vznesla o kousek výš a vzápětí se náhle, jako útočící jestřáb, vrhla do porostu. Chvíli jakoby se nic nedělo, ale pak ježibaba opět vyletěla nad les. V drápech svírala člověka. Až sem zaslechli ozvěnu jeho vyděšeného křiku. Bránil se, mlátil rukama a nohama, podobný velkému broukovi, ale nebylo mu to nic platné. Marina ještě chvíli stoupala a pak muže prostě upustila. Ze smrtící výšky se zřítil do korun stromů a jeho řev zmlkl, jako když utne.
Striga zakroužila nad stromy a pak se opět střemhlav vrhla do lesa.
Jdu tam, položil Ilja dlaň na rukojeť meče.
Ne, sykl mladík rozhodně. Marina je stejně nezranitelná a vražedná jako Slavík. Pokud je ti život milý, a pokud chceš ještě něco udělat pro své zajaté přátele, tak zůstaneš v úkrytu.
Muromec stiskl zuby, až mu navřely žíly na spáncích, ale poslechl. Čekali. V jedné chvíli měli dojem, že zaslechli další vzdálený výkřik, ale pak už bylo ticho. Po nějaké chvíli se Jarogněv, upřeně hledící do dálky, náhle přikrčil a sykl: Pozor! Ani nešpitněte!
Netrvalo dlouho a nad lesem zazněl podivný pleskavý zvuk. Buruško zneklidněl a Ilja ho musel pevně chytit za ohlávku a chlácholivě hladit po nozdrách, aby ho umlčel.
Nad korunami stromů něco proletělo. Ilja to na okamžik zahlédl škvírou mezi listnatými větvemi. To, co z dálky považoval za křídla, byly ve skutečnosti rozevláté cáry černé tkaniny. Nic víc si všimnout nestihl. Zjevení bylo rázem pryč.
Kriviči čekali, schoulení, hlavy vtáhnuté mezi ramena.
Jako všem běsům, promluvil Jarogněv tiše, i Marině požírání člověčiny a pití lidské krve dodává zlou, nadpřirozenou moc. To, že dokáže létat, bude jen nepatrná část jejích schopností. Abys zabil Slavíka, budeš muset nejdřív zabít ji. Navíc nebude lehké dostat se k jejich doupěti. Ukrývají se někde uprostřed Černého močálu na východě. Je to zrádné, nebezpečné místo. Kdo nezná cestu přes bažiny, rychle zabloudí a močál ho nemilosrdně pohltí.
Díky, nemusíš mě až tak povzbuzovat, zabručel Ilja a vystrčil hlavu z houští. Půjdeme?
Ale opatrně, vzhlédl Jarogněv k šedé obloze. Mohla by pořád kroužit nad hvozdem. Držte se u stromů. Při nejmenším náznaku nebezpečí se musíme bleskurychle schovat.
Výtečně, zabručel Muromec. Proč si v poslední době připadám jako lovná zvěř?

* * *

Krev. Byla jí taková spousta, že ji začenichali notnou chvíli před tím, než narazili na první mrtvolu.

Velesova kopyta, zaklel Ilja, když spatřil polámané tělo visící mezi větvemi buku nad stezkou. Mělo na sobě šupinový pancíř. Zrzavé vlasy a vousy byly slepené krví z prokousnutého krku. To jsou Varjagové z Olafovy a Yormundovy družiny. Takže Slavík je všechny nepobil...

Ne, zamračil se Jarogněv. Ale Marina to za něj dokončila. Tak to dělají vždycky. Na něm je hrubá práce, ona pak pečlivě zamete stopy.

Všechny muže, které našli na chodníku či v houští kolem, zahubila ztráta krve. Z každého hrdla silné tesáky vyrvaly veliký kus tkáně. Obličeje a části těl nechráněné zbrojí měli Varjagové ošklivě, mnohokrát až do kosti poškrábané. Jedna mrtvola na ně krvavě zírala vydloubnutýma očima Marina mu do nich vrazila své drápy. Ilju až zamrazilo, jaká jatka dokázala ta jedna poletující divoženka způsobit mezi dobře vyzbrojenými Vikingy. Meče, sekery a luky ležely rozházené kolem jako nepotřebné smetí.

Pojďme odsud, řekl Jarogněv, pátrající zrakem po obloze. Ježibaba by se mohla vrátit pro maso.

Muromec jen mlčky, zachmuřeně přikývl.

* * *

Soumrak je zastihl v kopcích, které celý den viděli modrat se na obzoru. Hustě zalesněný horský pás byl výběžkem vrchoviny na severu a směrem k Dněpru se postupně zužoval. Když dosáhli hřebenu a spatřili krajinu na druhé straně, právě se začalo stmívat. Ilja se v hasnoucím světle díval do dálky. Terén před nimi opět prudce klesal dolů a dál na východ se táhla rovina pokrytá nepřerušovanou vrstvou lesa. Obzor se ztrácel v mlze. Tam někde ležel Černý močál a Slavíkovo doupě.

Za Muromcovými zády Jarogněv rozdával rozkazy.

Co se děje? ohlédl se Ilja.

Tu se rozdělíme, odvětil vůdce psanců.

Cože?

Dál s tebou půjdu jen já a tři muži. Zbytek družiny se vrací do našeho úkrytu. Nemá smysl, abychom tě k močálu doprovázeli všichni.

Ilja nakrčil čelo, avšak po chvíli přikývl. Dobrá. Čím míň nás bude, tím spíš se k Slavíkovu brlohu dostaneme nepozorovaně.

Přesně o tom mluvím. Teď, dokud je ještě aspoň trochu vidět pod nohy, sejdeme po úbočí. Pod kopcem si najdeme místo na tábor.

To nebude potřeba. Hodlám pokračovat i v noci. Času není nazbyt. Každý promarněný okamžik přibližuje mé druhy k setkání s Morenou.

Máš rozum? Čeká nás bezměsíční noc, v lese bude tma jako v zubřím zadku. A zapalovat pochodně by bylo krajně nemoudré. Nemáme jistotu, že Marina už nepoletuje nad krajem. Ohně by okamžitě zahlédla.

Ilja zaskřípal zuby, ale neřekl nic, protože věděl, že Jarogněv mluví rozumně. S podrážděným zavrčením se otočil, vzal Buruška za uzdu a začal sestupovat po srázu.

* * *

Tábořili ve tmě a chladu, k večeři měli studené maso a suchý chleba a pili jen čistou vodu z pramene na úpatí vršků. Nálada byla patřičně k tomu mizerná.

Víš o tom, že Bogat vyrazil ze Smolenska s trestnou výpravou? ozval se do ponurého ticha Ilja. Cítil se nanic a tak měl chuť dočista zkazit rozpoložení i Jarogněvovi a jeho druhům.

Vím, odvětil z neproniknutelné temnoty psanec. Hlas měl k Iljově vzteku docela nevzrušený. Není to poprvé. A jako obyčejně se vrátí ke Dněpru se svěšeným nosem.

Pros bohy, aby nezachytil vaši stopu, zabručel bohatýr. Má s sebou tři tucty po zuby ozbrojených bojarů. Zbroj z nejlepší kyjevské oceli, meče a dlouhá kopí. Taková těžká jízda by ty tvé v kůžích navlečené a kyji vyzbrojené divochy rozmetala po všech koutech lesa.

To těžko, řekl Jarogněv bezstarostně. Nepotřebujeme blýskavé pancíře a meče, abychom toho hovnivála hnali do Smolenska svinským krokem. Máme své vlastní, účinné způsoby boje.

Opravdu? odfrkl si Ilja. Jaké to jsou?

Zejména překvapení. Což znamená, že je nikomu nevyklábosíme.

Chvíli bylo ticho.

Jaký to má vlastně smysl? nedal se odbýt mrzout Ilja. Bez loku medoviny před spaním mu nervy drnčely jako dobře napjatá tětiva. Ten tvůj odpor. Čeho tím chceš dosáhnout?

Tu přece nejde o nějaký cíl, Kyjevane. Je to otázka cti. Knížecí stolec v Smolensku je dědictví po dlouhé řadě mých předků. Vladimír, ten mocibažný kyjevský nadutec, ho získal sprostou vraždou, a dosadil na něj svini Bogata. S něčím takovým se nikdy nesmířím.

Ale stejně na tom nic nezměníš. S kmenovým zřízením na Rusi je konec. Všechna stará knížata Vladimír nahradil svými příbuznými a význačnými bojary. Tak to prostě chodí. Rjurikovský rod je mocný a každý odpor zlomí jako vichřice suchý strom. Vzpomeň si na Drevljany. Těm se dokonce podařilo zavraždit samotného knížete, a k čemu to bylo? Kněžna Helga pomstila Ingwara tak krutě, že Drevljané dodnes trousí bobky při zvuku jejího jména. A stejně dopadli Radimiči, Uliči nebo Tiverci...

Nebo Vjatiči, opáčil Jarogněv. Nepocházela tvá matka z rodu Vjatičů, Muromče?

O mou matku si hubu neotírej, smrkáči.

Slyšel jsem, že jsi napůl Muromec, napůl Vjatič. Oba ty kmeny srazil na kolena kníže Svjatoslav během velkého tažení

na východ. Ty ses vzápětí stal jeho družiníkem, jeho hrozivou zbraní při dobyvačných výpravách proti dalším kmenům. Jak ses mohl dát do služeb těch, kteří pošlapali tvůj vlastní rod?

Pozor na jazyk, červe, posadil se Ilja. Když ti ho vytrhnu, čím budeš těšit mladé Krivičky?

Zeptám se jinak, promluvil Jarogněv po krátké odmlce. Říkal jsi, že už nesloužíš Vladimírovi. Co se stalo? Proč jsi odešel z Kyjeva?

Po tom je ti hovno. Zavři už zobák a spi.

Nemusíš to říkat. Já vím, proč je z tebe vyhnanec. Pořád hrdě blýskáš Perunovou sekerkou na svých prsou. Hádám, že ses nesmířil s tím, jak Vladimír naložil se starými bohy. Odmítl jsi pokleknout před křížem, viď? Takže přece jen máš páteř. Možná ti zpevněla věkem.

Vážně si koleduješ, mladej. Varuju tě...

Není v tom velký rozdíl, chápeš? Bylo až slyšet, jak se Jarogněv usmívá. Tak, jako já nezabráním rozšiřování moci Rjurikovců, tak ty nic nenaděláš s postupujícím křesťanstvím. Před křížem se neschováš, ať půjdeš kamkoliv. Poklonili se mu Rusové i Varjagové, Bulhaři i Moravané, kmeny od Visly a dokonce i kočovníci u Dunaje. Všichni. Ale ty přesto zůstáváš věrný starým bohům. Stejně tak já se nikdy nesmířím s tím, že na smolenském stolci sedí vrah mého otce. Jak říkám, není mezi námi rozdíl. Čest je to poslední, co nám zůstalo.

Ilja opovržlivě zafuněl. Vyvrhel a zbojník mě bude poučovat o cti, pche! Takové žvásty si můžeš strčit...

Ve tmě křupla suchá větev. Buruško poplašeně zaržál. Ilja a Kriviči byli okamžitě na nohou, zbraně v dlaních. Zvuk zazněl od stezky. Někdo sestupoval po svahu.

Kdo tam? houkl Ilja, zvedaje meč k úderu.

A kdo tam? zaznělo z jednolité, neproniknutelné temnoty.

Muromcovi spadl kámen ze srdce. Co kámen, balvan. Ten hlas totiž poznal. I ten severský přízvuk. Olafe?

Iljo? Díky ti, Odine! Leknutím jsem málem pustil do kalhot...

Ve tmě doklopýtali jeden k druhému a krátce, chlapsky se objali.

Jsi sám? zeptal se Ilja.

Jako prst. Eymundssonův hlas zhořkl. Ale bylo nás víc. Slavíkův útok přežilo asi půl tuctu chlapů. Dali jsme se dohromady a vyrazili po obrově stopě. Jenomže v lese na nás něco zaútočilo. Sneslo se to z nebe jako velký krvelačný netopýr...

Já vím. Našli jsme mrtvé. To něco byla Marina, Slavíkova družka. Nebezpečná čarodějnice...

Povídej mi o tom. Byla úplně nahatá, ale naše šípy a ostří od jejího těla odskakovaly jako od ocelového pancíře. Jen tak-tak jsem jí utekl. Chápeš, co se to děje, Muromče? Ještě včera jsem velel padesátce nejlepších vikingských bojovníků a myslel si, že nás nemůže nic ohrozit. Dnes jsem náčelníkem hejna duchů a skrývám se v houštinách před nějakou strigou se zálibou v lidské krvi...

Vím, jak se cítíš. I moje pýcha dostala kopanec do koulí, zabručel Ilja. Ale pořád mám hlavu na krku a mám ji vztyčenou. A jsem Slavíkovi na stopě.

Kdo je to s tebou?

Jarogněv a jeho chlapi. Psanci ze Smolenska. Ti, co jim jde Bogat po krku. Vedou mě k Černému močálu, kde mají Slavík a Marina doupě. Přidáš se k nám?

Olaf se zachechtal. Syčivě, nevesele, ba možná i zoufale. Proč myslíš, že se tu potmě potácím po kopcích a hvozdech? Vím, že několik chlapů nechal Slavík naživu a odvlekl je do svého doupěte. Nemůžeme je nechat v srabu. Na to, že tahle paličatost je zřejmě nejrychlejší cesta do náručí valkýr, se snažím nemyslet. Vypadá to, že obr a ta létající bestie mají skutečně tuhý kořínek...

Je to jen kouzlo, Olafe. A každé kouzlo má slabinu. Něco vymyslíme. Teď se pojď posadit a něco sníst. Zůstalo nám nějaké maso a kus chleba.

Medovinu nemáte?

Ilja si vzdychl. Ani kapku.

Škoda. Tu bych potřeboval ze všeho nejvíc.

Jo, zaskřípal Ilja zuby, tak to jsme dva.

* * *

Jsme tady, řekl Jarogněv tiše, jako by se bál, že na ně přivolá něco zlého. Černý močál.

Mlha, která nedávno přivítala bohatýry u Dněpru, teď Iljovi připadala jen jako pára nad hrncem, jež se rozplyne i v nejslabším průvanu. Opar ležící na bažinách byl doslova hmotný, dusný a lepkavý, přilnaval k pokožce a lezl pod šaty jako studená chapadla neviditelného démona. A páchl stojatou, smrdutou vodou, tlejícím rostlinstvem, hnilobou. Les tu byl řídký a nezdravě pokroucené kmeny se mátožně černaly v mlze, podobné modlám děsivých pravěkých běsů.

Vidím, zabručel Muromec. Na vousech i nakrčeném obočí se mu srážely kapičky vlhkosti. Nádhera. Přesně takhle jsem si to představoval. Teď ještě najít stezku, která Slavíka skrz ten hnus převede suchou nohou.

Hledejte jeho stopy. Přivedli jsme vás k močálu nejkratší cestou, jak jste ráno chtěli. Slavík šel jinudy řekl bych, že vstoupil do bažiny jižně od nás.

Stopy průvodu koní a volů obtěžkaných kořistí by našel i Holdur, obrátil se Olaf na jih. Pojďme.

Kdo je Holdur? nechápal Jarogněv.

Slepý bůh, odvětil Ilja a vykročil za Eymundssonem.

Než však udělali tři kroky, Jarogněv se zarazil a zpozorněl. I ostatní Kriviči naškpicovali uši.

Co je? ohlédl se Olaf.

Nemuseli odpovídat. Zaslechl to sám. Dusání kopyt, mužské hlasy. Mlhou se rozléhaly klamné, přidušené ozvěny, ale postupně Varjag, Muromec i Kriviči obrátili pohledy k severu.

Míří rovnou sem, sykl Jarogněv. Rychle, schovejte se!
Úporně se snažili nenadělat hluk, když spěchali zpátky do hustšího lesa. Zalezli i s Buruškem do houští a napjatě čekali.
Zvuky se rychle blížili, k dupotu kopyt se přidalo cinkání postrojů a chřestění zbroje. Brzy se z mlhy začaly jedna po druhé vynořovat přízračné siluety jezdců. Ačkoli vypadali jako zjevení z jiného světa, Jarogněv bezpečně poznal zavalitou postavu v sedle prvního koně.
Bogat, ucedil. Jak se sem kurva dostal? A co tu pohledává?
Pátrá po Slavíkovi, zašeptal Ilja.
A očividně ví něco, co my ne, dodal Olaf.
Jízda na pokyn knížete zastavila.
Dál půjdu sám, zaslechli Bogatův hlas.
Jseš si tím jist, pane? obával se jeden z bojarů. Tohle je strašidelný, nebezpečný kraj...
Chceš snad říct, že nevím, co dělám? odsekl kníže.
To ne, Blahorodí...
Tak zavři zobák. Počkáte mě tady. Když uslyšíte roh, nelekejte se. Nic mi nehrozí.
S těmi slovy Bogat pobídl koně a vydal se podél močálu dál na jih. Brzy zmizel v šedivém oparu.
Rychle za ním, zasyčel Jarogněv.
Vy, obrátil se Ilja k ostatním Krivičům, půjdete za námi obloukem přes les. Odvedete Buruška tak, aby vás Smolenští nezaslechli!
Muži se tázavě podívali na Jarogněva. Mladík přikývl, načež spolu s Olafem a Iljou přikrčeně vyrazili okrajem hvozdu za Bogatem.
Někde v mlze chraplavě zakrákal havran.
* * *
Pohybovali se vlhkým lesem jako duchové. Když už si začali myslet, že Bogata ztratili, najednou někde vlevo zaslechli hučení rohu. Zvuk se ponuře rozléhal sychravým krajem, jako nářek nějaké bahenní obludy. Zabočili tím směrem. Netrvalo dlouho a v mlze před sebou zaslechli zafrkání koně. Zpomalili, zostražitěli. Našlapovali jako šelmy na lovu. Brzy Jarogněv, plížící se v čele skupinky, prudce zvedl ruku. Ztuhli. Mezi nejasnými stíny stromů před nimi se tyčila silueta jezdce. Zalezli za mohutný povalený kmen a znehybněli.
Bylo ticho. Bogat čekal. Z močálu se svými nehezkými hlasy ozývaly žáby.
Bohové, zašeptal Jarogněv a zášť z něj jen sálala. Taková šance pomstít otce. Ten parchant je tu docela sám. Skolím ho a hodím do bažiny. Než ho přijdou hledat, dávno bude spočívat na dně mokrého hrobu prolezlého hady a pijavicemi...
Klid, hochu, chytil jej Ilja za zápěstí ruky, křečovitě svírající ratiště oštěpu. Nejdřív chci vědět, co v těchto končinách pohledává.
Chová se, jakoby tu měl s někým schůzku, ucedil Olaf. Proč mám dojem, že se brzy dočkáme nemilého překvapení?
Čekali. Z listů lopuchů, hustě rostoucích všude kolem, stékala v průzračných kapičkách vysrážená vlhkost. Když se nějakou dobu nic nedělo, kníže opět pozvedl roh a zatroubil. Žáby na chvilku polekaně zmlkly, několik z nich hlasitě šplouchlo do vody.
Netrpělivý, Bogate? ozval se najednou hlas odněkud seshora. Ilja a jeho společníci se zaskočeně schoulili v úkrytu. Slyšela jsem tě i napoprvé.
Snesla se zdánlivě odnikud, jako tichý mlžný přízrak. Dosedla na tlustou větev stromu přímo před jezdcem. Rozváté cáry černého pláště zplihly podél štíhlého těla.
Ilja a Olaf opatrně vykoukli zpoza shnilého, houbami porostlého kmene.
To je ta upírská děvka, co pustila žilou mým chlapům, sykl Varjag nenávistně.
I Muromec udiveně zvedl obočí. Neviděl ji v mlze kdovíjak ostře, ale rozhodně to nebyla stará, shrbená, ošklivá ježibaba z pohádek. Právě naopak nahé bledé tělo, ostře kontrastující s černí přes ramena přehozeného pláště, bylo vysoké, hrdě vztyčené a přitažlivě žensky tvarované. Téměř bílý obličej lemovaly husté, divoce rozcuchané tmavé vlasy. Vypadala docela jako obyčejná ženská, akorát ty pěkné dlouhé nohy se držely větve s neobvyklou jistotou jako paráty dravce.
Slavík se dnes vrátil s mimořádně bohatou kořistí, řekla. Ilja natahoval uši jako rys, aby zachytil každičké slovo. Zbytečně ses obával rozprášil ty Varjagy jako stádečko ovcí. Víš, že s sebou kromě jiného vezli i truhlici plnou stříbrňáků?
Tušil jsem to, zachechtal se Bogat. Olaf Eymundsson je proslulý válečník a mořeplavec a vždy s sebou veze cenné zboží. To stříbro mu musel dát sám Vladimír, patrně aby za něj najal severské bojovníky pro jarní tažení proti Pečeněgům.
Marina se pichlavě zasmála. Vikingové ty mince nikdy neuvidí. Jsou teď naše.
Ilja a Olaf si vyměnili pohledy. Eymundssonovi vztekem navřely svaly na čelistech.
Kdy konečně splníš slib, Bogate? zeptala se Marina. Tenhle močál mi už leze krkem. Chci do města, mezi lidi, toužím se oblékat do drahocenných šatů a pít z diamanty posázených zlatých číší. Udělej ze mě konečně smolenskou kněžnu. Pokladů Slavík nasbíral dost, mám věno jako žádná jiná. Budeme vládnout severnímu Dněpru jako skuteční velmožové s takovým bohatstvím, mými kouzly a Slavíkem jako prvým družiníkem budeme mocnější než sám Vladimír. Kdo ví, možná jednou zasedneš i na kyjevský trůn v žilách ti přece koluje rjurikovská krev.
Ještě ne, Marino, zakroutil Bogat hlavou. Potřebuju, aby Slavík splnil ještě jeden, poslední úkol. Pak už tě čekají knížecí komnaty mého hradiště.

Co ještě chceš? Koho má zabít, jakou karavanu vyloupit, či sídlo srovnat se zemí?
Chci, zatáhl kníže záštiplně, aby mě zbavil mého úhlavního nepřítele.
Jarogněva? opáčila striga. Už jsem po něm pátrala, ale nic jsem nenašla.
Ilja pohlédl na mladíka. Jarogněvův obličej znatelně pobledl.
Tak to zkoušej znovu, zůstal Bogat nesmlouvavý. Ten had je potomkem starého krivičského knížecího rodu. Chci, aby to plémě bylo konečně vymýceno. Dokud žije, nemůžu se k nikomu otočit zády každý může být jeho tajný spojenec a skrývat pod pláštěm dýku. Udělej to pro mě, Marino, a já tě uvedu na smolenský dvůr. Najdi doupě psanců a nech Slavíka, ať ho vyčistí.
Dobrá, přikývla po chvíli Marina. Ale pak musíš dodržet své slovo. Jinak začnu být netrpělivá. A když jsem netrpělivá, tak jsem vzteklá. A zlá. Velice zlá. Nezapomínej, jakou kouzelnou mocí vládnu.
Vyhrožuješ? zatáhl Bogat chladně.
Jen tě varuji, abys neudělal chybu. Pro tvoje vlastní dobro. Škoda zahodit to všechno, co jsme spolu dosáhli.
A ještě dosáhneme. Rozlučme se, Marino. Mí muži čekají. Povedu je teď na severozápad, k těm kopcům na obzoru. Všechno nasvědčuje tomu, že se Jarogněv skrývá právě tam. Ty zařiď vše potřebné, aby Slavík mohl ještě jednou šířit hrůzu a smrt.
Spolehni se, řekla čarodějka. Přikrčila se na větvi a plášť kolem ní zavál jako netopýří křídla. Vzápětí se odrazila a vznesla do hustého oparu. Zmizela stejně neslyšně, jako se objevila.
Teď tu svini propíchnu, vycenil zuby Jarogněv a začal se zvedat. Ilja ho však popadl za houni a rychle stáhl zpátky. Hrot oštěpu škrábl o kmen, za nímž se skrývali.
Bogat se prudce ohlédl.
Jarogněv sevřel ratiště oštěpu, až mu zbělaly klouby na prstech. Ilja rázně zakroutil hlavou. Nepustil jej. Leželi v mokré trávě a ani nedýchali.
Někde blízko skočila s hlasitým šplouchnutím do vody žába. Kníže obrátil zrak za novým zvukem. Ještě chvíli pozorně naslouchal, potom se zhluboka nadechl, vydechl, zakroutil hlavou a obrátil koně. Klusem se vracel na sever.
Proč? zavrčel vůdce psanců.
Buď zticha, obořil se na něj Ilja tlumeně a s obavami vzhlédl do mlhou zastřených korun stromů. Nechápeš, že ta ježibaba může pořád ještě slídit nad námi? Aby se ujistila, jestli jejího kumpána někdo nesledoval... Je to mrcha prohnaná, pozor na ni.
Taková příležitost na pomstu se už nenaskytne...
Neboj se, usmál se Ilja křivě, soudě podle Bogatových plánů, brzy se s ním opět setkáš.
Ano. To je pravda. Jarogněv se bohatýrovi vyškubl a vstal. Musím spěchat do našeho hnízda. Varovat své lidi, připravit se na obranu...
Nebo vzít nohy na ramena, zvedl se Olaf.
K čemu by to bylo? pohlédl na něj mladík. Marina nás vyčenichá tak nebo tak a Slavík nás na svých dlouhých nohou lehce dožene. Když se proti němu opevníme, máme větší šanci na přežití...
Dělej, jak myslíš, uťal Ilja. Máš přeci své způsoby boje.
To tedy mám.
Z lesa se vynořili Kriviči, vedoucí za sebou Buruška.
Jako na zavolanou, přikývl Jarogněv. Rozlučme se. Dál s vámi jít nemůžeme.
Pochopitelně, přikývl Ilja. Rovněž my musíme najít své druhy a pokusit se zachránit jim krk.
Na chvilku se odmlčeli.
Tak... zatáhl Jarogněv. Mnoho štěstí, Kyjevane. I tobě, Seveřane.
Tobě taky, junáku, odvětil Olaf. Ať tě bohové ochraňují.
Jarogněv ještě naposled kývl hlavou na pozdrav a pak i se svými společníky vyrazil k lesu. Během tří úderů srdce jejich nejasné postavy splynuly s temnou skvrnou hustého porostu.
Muromec a Eymundsson obrátili pohledy k bažině.
Tedy upřímně, zabručel Varjag, nejsme kdovíjak dobře vybavená záchranná výprava. Ty máš meč, luk a několik šípů, já jenom dýku a sekeru.
Máme něco důležitějšího, namítl Ilja.
Co jako?
Stopu.
Když došli k místu, kde ještě nedávno stál Bogat, našli pruh pošlapané trávy, táhnoucí se od lesa k močálu. O kus dál spatřili v blátě hluboké otisky okovaných kopyt. Ano, tudy Slavík táhl svou kořist.
Taky tě uvnitř hryže otázka, jestli to má smysl? zeptal se Olaf. Jestli nepilujeme větev pod vlastním zadkem?
Když nic jiného, zašklebil se Ilja, budeš mít aspoň dobrý námět na další hrdinskou píseň.
To rozhodně. Jen abych měl ještě příležitost ji někomu zazpívat.
Jakmile muži a kůň zmizeli v mlze, žáby se opět daly do nevábného zpěvu.

Část druhá: SKALNÍ DOUPĚ

Když po mnoha hodinách v mrákotách Thorgil konečně nabyl vědomí, jako první věc udělal to, že hrubě zaklel. Na výběru slov si dal opravdu záležet. Hrdlo měl ale vyschlé a jeho hlas připomínal spíš jenom chrapot ze záhrobí.
Přesto jej někdo zaslechl.
Vítej mezi živými, syne Ragnarův...

Yormunde? zamžoural Thorgil kolem sebe. Ať už byl kdekoliv, bylo tu zatraceně málo světla. Po zraku zaúpěl i čich něco tu příšerně smrdělo. Pak si mohutný Varjag uvědomil omračující bolest v kloubech na rukou. Pokusil se hnout a zjistil, že nemá žádnou pevnou oporu.

Do Odinovy zasrané... Došlo mu, proč si pořádně necítí zbytek těla. Visel někde za ruky. Chodidla se mu naprázdno houpala ve vzduchu. Provaz, držící váhu té hory svalů, mu rozedral kůži na zápěstích do živého masa.

Neplýtvej dechem, Thorgile, poradil mu Zjizvená Lebka. Budeš ho ještě potřebovat.

Kde to jsme? zasípal Varjag.

Co myslíš?

Thorgil konečně určil, co to tu tak ohavně páchne. Mrtvé maso. Čerstvé, ještě krvavé, ale i starší, už prolezlé červy a hnilobou. Jak sebou zacloumal, do něčeho narazil. Zhouplo se to a vrátilo mu to štouchnutí. Varjag s námahou otočil hlavu a z bezprostřední blízkosti spatřil mrtvolně bílý obličej s tmavými cákanci zaschlé krve a vyvalenýma, dávno vyhaslýma očima.

A to zdaleka nebylo jediné tělo, které tu viselo. Kolem se jich na vrzajících provazech kymácely tucty!

Ano, teď už přesně věděl, kde se ocitl.

Slavíkova spižírna, zachraptěl a přidal další šťavnatou kletbu.

* * *

Trvalo nějakou dobu, než se Thorgilovi vyjasnil zrak a on za spoustou visících těl spatřil dřevěné stěny. Škvírami mezi břevny pronikalo do strašlivé zásobárny lidského masa ohnivé světlo. V sousední světnici někdo chodil došková podlaha duněla a skřípěla pod těžkými chodidly a světlo za zdmi občas zastínilo něco velikého. Bylo slyšet hluboký, vrčivý dech.

Yormunde?

Visím hned za tebou, odvětil varjažský náčelník.

Kolik nás přežilo?

Jen pár. Támhle před tebou visí Grim. Chvíli byl vzhůru, ale mluvil z cesty. Volal Odinovy havrany a valkýry, a pak zase omdlel.

Nezkoušel ses vysvobodit?

Mám zlomenou nohu. Ukrutně to bolí. Nic nezmůžu...

Musí být způsob, jak se odsud dostat...

Když na něj přijdeš, dej mi vědět. Jo, mimochodem, Slavík není sám. Slyšel jsem ženský hlas... A ještě nějaké další, ale ty jen podivně, nesrozumitelně blábolily. Neznělo to jako lidské hlasy...

Jakoby chtěla náhoda potvrdit Yormundova slova, někde na zápraží zazněly kroky. Byly podstatně lehčí než Slavíkovy. Těžké dveře zasténaly v lýkových závěsech.

Marino... zafuněl zbojník. Jak to šlo?

Výtečně. Ten hňup dočista propadl mé moci. Skoro tomu nemůžu uvěřit, jak mi zobe z ruky. Už brzy opustíme tenhle smradlavý močál a vstoupíme do knížecího hradiště ve Smolensku. Ne jako útočníci, ani jako zajatci, ale jako kněžna a první družiník. A pak... pak Bogata potká nějaká nešťastná, samozřejmě smrtící nehoda a já zasednu na knížecí stolec. Jako právoplatná vládkyně. Budeme vládnout Smolensku a krmit se čerstvým masem bez toho, aby jsme se museli skrývat v této hnusné bažině.

To zní dobře, zachechtal se Slavík.

Já vím... Drobečkové se nevzbudili?

Nevzbudili. Spí jako zařezaní.

Když se proberou, budou mít hlad jako smečka vlků.

Zatopil jsem pod kotlem, voda už bublá...

Ne. Jen ať se nakrmí syrovým masem. Máme teď plnou spíž. A my dva se taky napijeme čerstvé krve.

Ano, mlaskl zbojník. Venku je plná ohrada skopovýho a hovězího, ale ty jsou dobré akorát tak na zahnání hladu. Cítím, že jen člověčina mi dodává skutečnou sílu...

Jak jinak? My dva jsme přece běsi, polobozi, vyšší bytosti. Smrtelníci jsou naše potrava, z jejich masa a krve čerpáme svou moc a čarodějné schopnosti. Oba teď budeme nadpřirozenou sílu potřebovat. Mám pro tebe nový úkol.

Další? Jsem utahanej za tři...

Právě proto se musíš najíst. Uvidíš, že tě kus lok lidské krve postaví na nohy. Do rána si odpočineš a pak vyrazíme.

Slavík si vzdychl, ale neřekl už nic. Jeho chodidla zaduněla a v temnotě před Thorgilem a Yormundem se najednou otevřela vrata. V obdélníku světla se tyčila robustná postava. Kolohnát vkročil do spíže a začal se přebírat mezi visícími těly. Thorgil zatajil dech a srdce se mu rozbušilo. Až k němu se však Slavík nedostal. Zastavil se před Grimem.

Tenhle je ještě teplej. Dejchá slabě, ale je živej. Když obr natáhl ruce a svěsil provaz z háku pod stropním trámem, muž se probral. A chraplavě vykřikl.

Klid, troubo, hnedka to budeš mít za sebou, zabručel Slavík, se skloněnou hlavou procházeje dveřmi. Jak skučící oběť táhl za sebou, Varjagovy nohy rozhrnovaly kosti a hnijící nečistotu na podlaze.

Mám ho podříznout? zeptal se obr.

Co je to za otázku? odsekla Marina nedočkavě. Hlas se jí změnil, najednou zněl jako vrčení dravce. Víš, že si ho chci načít sama.

Tak rychle, ať nevzbudí drobečky.

Thorgil natahoval krk, aby něco viděl. Viselci mu překáželi ve výhledu, ale přesto úzkou mezerou spatřil, jak Slavík zvedl pěsti s provazem a Varjagovo tělo se opět vzneslo do vzduchu. K zmítajícímu se Grimovi přistoupila druhá postava. Thorgil na okamžik zapochyboval, zda ho nešálí zrak. Skutečně zahlédl nahatou, kupodivu docela pohlednou

ženskou s hřívou rozcuchaných havraních vlasů?
Lépe se už podívat nestačil. Kolem ženy jako něco živého, jako součást těla zavířil černý plášť a zajatci zřetelně zaslechli zvuk zubů, zakusujících se do masa. Grim zavyl.
Thorgil měl pocit, jakoby se mu srdce propadlo někam mezi střeva.
Kurva, funěl Yormund v temnotě za jeho zády. Kurva kurevská...
* * *
Kalný úsvit našel Ilju a Olafa ztracené uprostřed močálu. Ilja se ztuhle, s kletbami zvedl z dolíku pod starou olší. Oblečení měl provlhlé, chvěl se chladem a v žaludku mu hlasitě kručelo. Statečný Buruško ho pozdravil neveselým zafrkáním. Muromec jakoby ho ani neslyšel. Jako oživlá mrtvola se dopotácel ke břehu, kde na tlustém kořenu sklesle seděl Eymundsson. Z Olafova drahého oblečení zbyly jen ušmudlané cáry, vlasy měl slepené krví a blátem, pohledný obličej umazaný, pobledlý, strhaný. Tiše si zpíval.

Za bludným kořenem, na konci světa,
u Niflheimu chmurných bran,
pohasla naděje a temno vzkvétá,
Smrt tluče křídly vran,
a já jsem ztracen, ztracen, ztracen...

Ilja šel kousek stranou a vymočil se. Bolelo to hůř než zranění z boje. Noc strávili na jednom z mála ostrůvků suché země uprostřed zdánlivě nekonečné mokřiny. Ačkoli tu panovalo naprosté bezvětří, rákosí kolem tiše, tajemně šustilo. Páchnoucí zelený povlak na vodní hladině narušovaly klikaté vlny za všudypřítomnými hady. Občas se ozvalo zapleskání křídel vodního ptáka nebo hlas žáby, jinak tu bylo mrtvo.
Zdá se mi to, přerušil Muromec Varjagův ponurý popěvek, nebo je ta mlha dnes opravdu řidší?
Nic si nenalhávejme, odvětil Olaf, aniž by zvedl zrak. Ztratili jsme Slavíkovu stopu. A co hůř, dočista jsme zabloudili.
O tom nebylo pochyb. I za světla bylo obtížné Slavíka sledovat, protože stezka často vedla pod vodní hladinou, a bohatýři pak udělali ještě tu chybu, že se pokusili jít dál i po soumraku. Zastavili se, až když Buruško zapadl do zrádného bahna a Ilja ho jen svou mimořádnou silou zachránil před utonutím. Tehdy jim konečně došlo, že jsou ztraceni.
Na lkaní a žalné zpěvy bude čas později, promluvil Muromec po dlouhé odmlce. Tím nikomu nepomůžeme. Pojď, půjdeme dál. Možná nám bude přát štěstí.
Už by bylo načase, zabručel Olaf a zvedl se.
Buruškovi se do hady prolezlé vody nechtělo, ale Ilja nesmlouvavě zatáhl za uzdu. Nechali ostrov za zády a dali se brodit vstříc zamlženému, páchnoucímu, beznadějnému neznámu.
* * *
Že je ráno, to Thorgil poznal vlastně jen podle toho, že Slavíkovo příšerné chrápání konečně ustalo a obr začal dusat po domě. Slyšel ho foukat do ohniště a brzy škvírami v stěnách opět probleskovalo světlo plamenů.
Yormunde?
Tělo za ním sebou trhlo, provaz zavrzal.
Jo? mlaskl Zjizvená Lebka rozespale.
Už je den. Ti dva brzy půjdou pryč. Máme šanci něco podniknout. Dostat se odsud.
Nejsem si jist, zda mám ještě dost síly, abych cokoli podnikal. Nemluvě o té mé zlomené hnátě...
Musíme to zkusit.
Dveře do ohavné spíže se otevřely, kolem zatančily stíny.
Vyber jednoho živého, zaslechli Marinin hlas. Půjdeme do boje. Potřebujeme silné ochranné kouzlo, takže na črty spotřebuju hodně krve.
Hromotluk vešel do místnosti. Thorgil s hrůzou sledoval, jak se visící těla před ním rozhrnují. Vzápětí stál vousatý holohlavec u něj a zíral mu přímo do obličeje. Varjag neměl v ústech tak sucho od doby, co se pod Vladimírovým velením plahočil pustinou daleko na jihu pod Cařihradem a válčil tam s povstalci.
Ten vypadá dobře, ozvala se zpoza Slavíka striga.
Ne, vycenil obr špičaté zuby. Tenhle ještě vydrží. Bude dobrej na pozdějc. Ale tenhle, obrátil pohled někam vlevo, má zlomenou hnátu. Měli bychom ho dorazit, ať nechcípne.
Dobrá. Vem ho.
Slavík natáhl tlapu. Úlevu v Thorgilovi rychle vystřídalo zděšení, když viděl, že kolohnát svěsil z háku Yormunda. Plešatý Varjag upadl na podlahu a zavyl bolestí.
U Odina... Ne... Takhle ne! skučel, zatímco jej obr táhl po podlaze ven.
Yormunde! nezdržel se Thorgil.
Kuš, zahučel Slavík a práskl dveřmi.
* * *
Jeli pořád dál a dál a s každým dalším krokem propadali horší beznaději. Všechno kolem vypadalo stále stejně. Mlha, rákosí, černé siluety bezlistých stromů v oparu. Buruško, na jehož zádech se střídali, aby šetřili síly, překračoval hnijící padlé kmeny se svěšenou hlavou, schlíple, odevzdaně.
Ilja se právě vezl, když zahlédl pruh suché země.
Odpočiňme si, zamumlal a pobídl hřebce tím směrem. Koník rád vykročil ze zrádné vody na břeh. Olaf se vyškrábal za nimi. Zastavili u vrby, jejíž kmen pokrývala slizká vlhkost. Muromec se na hřebcových zádech narovnal a rozhlédl se.

Bylo to k ničemu. Kolem se rozprostírala jen zamlžená nicota. Krev mu zaklokotala v tepnách. Mezi vyceněnými zuby uniklo zavrčení.
Začínám mít téhle vlhké, smradlavé, slizem a hnilobou prolezlé končiny akorát tak...
Nedokončil. Zašplouchala voda. Všichni tři ztuhli a našpicovali uši. To nebyl zvuk žáby či jiného bahenního tvora, který skočil do kalné vody. Šplouchání bylo pravidelné a rychle se blížilo.
Kroky, sykl Olaf.
Ilja bleskově sklouzl z Buruška a u vrby ho mocným zatáhnutím přinutil pokleknout. Hlavu koně sevřel v náručí a zakryl mu nozdry dlaní. I Olaf se vrhl mezi lopuchy.
Bojovníci se dívali směrem, odkud přicházelo šplouchání, ale náhle se něco mihlo nad nimi. Nejasný, hrozivý, tiše šustící stín v mlze. Ilja se přitiskl k mazlavému kmenu vrby, Eymundsson zabořil nos do mokré trávy.
Pospěš, Slavíku! zavolal seshora hlas, který oba okamžitě poznali.
Dyť už du, ozvalo se zabručení a z oparu se vynořila mohutná silueta s velkým lukem v pěsti a mečem na zádech.
Slavík vyskočil na břeh. Na suché zemi se rozběhl rychleji. Přefuněl jen pár kroků od bohatýrů a během několika úderů srdce se opět ztratil v bílém neznámu. Ilja pocítil, jak mu po zádech stéká čůrek studeného potu. Kdyby obr tak nespěchal a nebyl naprosto nevšímavý ke všemu kolem, určitě by je začenichal.
Olaf vyhlédl z lopuchů, ale Ilja zakroutil hlavou. Ještě chvíli počkali. Až když měli jistotu, že mohutný zabiják i ježibaba jsou skutečně pryč, začali se zvedat. Buruško si konečně dovolil vyplašené zafrkání.
Spěšně se vydali směrem, odkud Slavík přiběhl. Stopu našli lehce.
Díky, Perune, Stribogu a Velesi, vzýval Ilja bohy, které ještě před chvílí v duchu hrubě proklínal.
Doposud jen chabě doutnající naděje se rozhořela plamínkem, který rychle sílil.
* * *
Obavy míchaly Thorgilovým žaludkem, jako by mu někdo vrazil do břicha kopí se zubatým hrotem a teď ním krutě kroutil. Příčina byla nasnadě. Než Marina a Slavík odešli, nějakou chvíli se na něčem domlouvali. Varjag natahoval uši, jak se jen dalo, a tak vyrozuměl, že mluví o těch svých drobečcích a o tom, jak je nakrmit, když budou oba příliš dlouho pryč. Nakonec dospěli k řešení.
Předtím, než vyšli ze srubu a zabezpečili vrata závorou, otevřeli dveře do spíže dokořán.
Aby měli drobečkové přístup k jídlu.
Thorgil bezmocně visel, bojoval s mrákotami a naslouchal zvukům z hlavní místnosti. Zpočátku slyšel jen praskání polen v peci. Skrz dveře viděl v mihotavém světle plamenů rozměrný stůl. Do jeho okraje byl zaťatý veliký rezavý sekáč, potřísněný zasychající krví. Široká tabule byla zasviněná kostmi a něčím, co mohly být jen zbytky lidského těla.
Thorgil ani v nejmenším nepochyboval o tom, že se dívá na Grimovy a Yormundovy smutné pozůstatky.
Onen neklid v něm však vzbuzovalo něco jiného. Na opačné straně komnaty, v stinném koutě za stolem, se vršila velká hromada kůží a kožešin. Hádal, že je to Slavíkův a Marinin pelech. Na tom by nebylo nic znepokojivého, ale kožešiny se občas nepatrně zahýbaly a zašustily. Thorgil měl dokonce dojem, že slyší pravidelné, hluboké odfukování.
Něco tam spalo.
Drobečkové...
Dlouho se nic nedělo. Plameny v peci hučely. Na visícího Thorgila šla slabost, zrak se mu mlžil a hlava klimbala.
Najednou však sebou trhl a opět zpozorněl. Co to bylo? Něco zašelestilo...
Kupa kožešin se pohnula a Thorgil zaslechl hlas. Velice podivný hlas znělo to jako dětské žvatlání křížené s dravčím vrčením. Prvnímu hlasu odpověděl druhý... a pak třetí! Zděšený Thorgil se snažil zaostřit zrak. Na podlaze zaťapaly nožky a po zdech vedlejší místnosti proběhly stíny. Varjagovo srdce se divoce rozbušilo.
A pak se zpoza okraje dveří nezbedně vystrčila hlava a nahlédla do ohavné spíže. Thorgil podle jejího černého obrysu poznal, že tvor rozhodně není drobeček hlavu měl přinejmenším tak velkou jako on sám. Akorát dětsky kulatou a s odstávajícíma, tak trochu špičatýma ušima.
Hlava něco zabrebentila.
V tom okamžiku druhý tvor mrštně jako kočka vyskočil na stůl a Thorgil ho uviděl v plné kráse.
Musel si zakousnout do spodního rtu, aby nevyjekl leknutím.
* * *
Když se z páchnoucí mlhy před nimi vynořily ty děsivé obličeje, Buruško se nezdržel a vystrašeně zaržál. Ilja ho musel konejšivě poplácat po šíji.
Neboj se, kamaráde. Tihle už nikomu neublíží.
Olaf však při tom pohledu také polkl nasucho. Stezka vyšlapaná Slavíkovými velikými chodidly je přivedla k ohavnému plotu. Hustá řada hrubě otesaných, různě vysokých kůlů se táhla napravo i nalevo a v obou směrech se ztrácela v zamlženém nedohlednu. Na každém kůlu byla nabodnutá lidská hlava. Z některých už zbyly jenom lebky, z jiných visely cáry shnilého masa a vlhkých vlasů a vousů, ale bylo tady i několik docela čerstvých. Jedna z nich, hned u chodníku, připadala Iljovi znepokojivě známá. Žaludek měl najednou plný ledu.
Velesova kopyta, zachraptěl zděšeně, není to...?
Je, přikývl Olaf. Hlava, jež na ně poulila bulvy a neslyšně otvírala ústa, měla lysé temeno rozťaté dlouhou bílou jizvou. Yormund. A hned vedle něj, to je chudák Grim. Vím jistě, že je Slavík odvlekl živé. Ten zasraný lidožrout je zabil jako ovce...
Muromec rychle přelétl pohledem další hlavy. Thorgila však nezahlédl. Což ještě neznamenalo, že je pořád naživu. Jen kam v mlze dohlédli, příšerných trofejí tu byly tucty a tucty.
Zbojníkovo doupě bude blízko, zaskřípal Olaf zuby, dívaje se skrz širokou mezeru mezi kůly. V pěsti křečovitě svíral topůrko sekery a z obličeje mu čišela touha po pomstě. Pojďme ho vyčistit.

S radostí.
Proklouzli průchodem v děsivě vyzdobené ohradě a spěchali dál po pěšině. Času neměli nazbyt.
* * *
Thorgilovi hučela krev v uších tak silně, že málem neslyšel ohavné žvatlání Slavíkových parchantů. Zatímco jeden z nich začal mlaskavě požírat krvavé zbytky na stole, další dva se vkradli do spíže. První hned u dveří dychtivě vyskočil na mrtvolu jednoho z Varjagů a začal mu okusovat nohu. Druhý šel dál. Hlasitě čenichal a vrčel, hluboce a nedočkavě. Byl z trojice největší a patrně i nejbystřejší. Nespokojil se se zbytky, ani s mrtvým, studeným masem. Slídil po něčem čerstvějším, po šťavnatém soustu ještě pulsujícím horkou krví.
Mamiččin kluk.
* * *
Když před sebou zaslechli dusání kopyt a zvířecí hlasy, Ilja a Olaf zostražitěli, Buruško zastříhal ušima. Našli prostrannou ohradu s koňmi, voly a také několika ovcemi. Stádečko čítalo pěkných pár kusů. Nesourodá trojice prošla kolem jako skupinka duchů. Jakmile nechali ohradu za sebou, z oparu před nimi se vynořil veliký tmavý obrys. Se zbraněmi v dlaních se opatrně přikradli blíž. Zastavili na břehu rozlehlé vodní plochy a užasle vzhlédli.
Mohutný srub stál nad vodou na sedmi silných sloupech. Stěny z masivních břeven byly zarostlé mechem. Lomenou střechu pokrývaly svazky rákosí a z komínu se kouřilo.
Pospěšme, zavrčel Olaf. Slavík a Marina se můžou vrátit každou chvíli.
Ilja spěšně odvedl Buruška stranou. Udělám jen slabý uzel, přimlouval se mu, když uvazoval uzdu k větvi bezlistého keře. Kdyby ti hrozilo vážné nebezpečí, snadno se utrhneš.
Hřebec byl neklidný, ale zůstal na místě. Muromec sevřel v dlani luk a následoval Olafa. Buruško ho vyprovodil smutným zafrkáním.
Prostor mezi břehem a srubem přemosťoval veliký, podélně rozpůlený dub. Do šikmě položeného kmene byly vysekané prosté schody. Muromec a Varjag po nich opatrně stoupali, sekera připravená k úderu, luk s šípem přiloženým k tětivě. Nohy museli zvedat pořádně vysoko, poněvadž Slavík si stupně přirozeně vysekal pro své obří kroky.
Brzy stáli na ochozu před vchodem. Vrata byla téměř dvakrát tak vysoká jako dospělý chlap a dobře utěsněná směsí hlíny a rákosí. A zabezpečená závorou. Olaf na ni ukázal a tázavě pohlédl na Ilju. Muromec pokrčil rameny. Ani on nechápal, proč je závora zvenčí. Vypadalo to, jako by se Slavík snažil zabránit, aby se někdo dostal ven...
Chvilku pozorně naslouchali s ušima přitisknutýma k vratům. Nezaslechli nic zvláštního. Ilja se ohlédl. I močál byl klidný. Bohatýr poodstoupil ode dveří, pozvedl luk, natáhl tětivu s šípem až k tváři a pokynul Olafovi. Eymundsson si přehodil širočinu do levačky a pravou rukou popadl úchyt závory.
V tom okamžiku ve srubu někdo zoufale vykřikl.
* * *
Olaf vší silou škubl závorou a ramenem vrazil do vrat. Ilja s namířeným lukem vpadl do obrova příbytku.
Skřet na stole překvapeně vzhlédl. Zřítelnice kočičích očí se v proudu denního světla zúžily. Muromec při pohledu na dětskou postavu na okamžik zaváhal. Pak si uvědomil, že stvoření drží v drápatých prackách lidskou ruku a že mu mezi ostrými zuby, jež na bohatýra zuřivě cení, visí cáry krvavé tkáně. Pustil tětivu.
Ukvapeně. Šíp škrábl děcko do stehna. Zasyčelo jako kočka a stejně tak hbitě seskočilo se stolu. Ilja sáhl do luku pro další střelu. Skřítek bleskově přecupital po podlaze a mrštně se odrazil. Jako jehly ostré zuby mířily přímo do Muromcova rozkroku. Bohatýr zaklel...
Pod úderem Olafovy sekery se nepřirozeně velká hlava děcka rozstříkla jako nacucané klíště pod kamenem. Zoubky zahrkotaly na prknech a tělíčko narazilo do Iljových nohou jako hadrová loutka.
Muromec a Varjag se po sobě krátce, významně podívali. Ze zbraně v Olafově pěsti ukápl hustý rudý sliz.
Jdi ode mě, skřítku zasranej! Aaaaaaaahhh...
Bojovníci střelili pohledy ke dveřím poblíž kamenné pece. Ilja byl u nich první, opět napínaje luk. Dozadu klouzající šíp zavadil hrotem o levou pěst.
Thorgile!
Iljo! Tady jsem!
Muromec překročil práh. Stěží si stíhal uvědomovat, do jakého strašlivého, odpudivě páchnoucího skladu masa právě vstoupil.
Kde? vykřikl mezi visící těla.
Tady! Rychle! Aaaaa... Hnusáku hnusnej, nech mě, nebo...
Ilja zakličkoval mezi viselci a konečně v přítmí spatřil Thorgila. Na jeho noze, s drápy zaťatými do svalnatého stehna, visel další skřet. Jakmile spatřil Ilju, hnusně zaskřehotal a mrštně seskočil. Zmizel ve stínech tak bleskově, že bohatýr ani nestačil vystřelit.
Velesovy koule...
Dej pozor, Iljo, zasípal Thorgil. Jsou tři...
Jeden už dostal pohlavek, ohlásil se Olaf, rozkročený na prahu. Hlídám dveře, Iljo.
Spižírna byla prostorná, mrtvol spousta, zrádných stínů jakbysmet skřeti raz-dva někam zalezli. Muromec opatrně kličkoval mezi viselci a ušima lovil každý podezřelý zvuk. Puch tu byl tak strašný, že Ilja jen s vypětím všech sil potlačoval dávivé nutkání. Podlahu pokrývaly výkaly a hnijící lidské pozůstatky. Klouzalo to.
Zaznělo vrčení a napravo od Ilju se něco mihlo. Muromec se za tím otočil a instinktivně vystřelil. Hrot šípu se však s hlasitým klepnutím zarazil do trámu.
Ďas aby to... Bohatýr odhodil luk a sáhl po meči. Ramenem přitom drcnul do jednoho z mrtvých Varjagů. Tělo na provazu se otočilo. Na jeho zádech visel jeden ze skřetů.

Skočil na Ilju tak prudce a zuřivě, že bojovník ztratil rovnováhu. Noha mu uklouzla na slizké špíně a jeho zadek zaduněl na prknech. Bestie se mu zakousla do předloktí. Ilja vyjekl a praštil skřeta do nosu. Parchantovu tvářičku zastříkala krev, stisk na bohatýrově předloktí však nepovolil. Mezi mrtvolami zavylo další běsí děcko a pohotově skočilo napůl sedícímu, napůl ležícímu muži po krku. Ilja ho v letku zasáhl pravou pěstí. Skřítek odletěl s žalostným skučením.

Olafe!

Eymundsson už rameny rozrážel visící člověčinu. Iljovým úderem odmrštěné mládě se mu skutálelo pod nohy. Šikmě po něm ťal, avšak minul sekera místo skřetova krku proťala koleno jednoho z mrtvých Varjagů. Useknutá noha padla na podlahu. Olaf zanadával. Děcko mu potřásaje hlavou proběhlo mezi nohama a vyrazilo ze spíže.

Zdrhá! vykřikl Thorgil chraplavě. Nenechte ho utéct!

Ilja sevřel pravou dlaň v pěst a proměnil ji tak v kladivo. Rozmáchl se a udeřil skřeta zakousnutého do předloktí po bezvlasém temeně. Lebka praskla jako vejce a tesáky konečně uvolnily sevření. Muromec se rychle zvedl, setřásl mršinu z ruky a vztekle ji odkopl.

Iljo! zakřičel Olaf, přeskakující práh do hlavní místnosti.

Bohatýr ucedil skrz zuby něco hrubého, popadl luk a vyběhl z komory.

Poslední skřet, ten největší, nejchytřejší a nejkrvelačnější z vrhu, právě vyběhl dveřmi na ochoz před srubem. Denní světlo, ačkoli zkalené mlhou, jej bolestivě bodlo do očí. Překvapeně zvedl drápatou pracku, aby si je zastínil...

Ilja sáhl do toulce. Skřet se vyplašeně ohlédl, zasyčel skrz vyceněné zuby, ukázal bohatýrům záda a hbitě vyrazil po kmeni. Muromec vyběhl před dveře, zhluboka se nadechl a napjal luk. Prchající děcko seskočilo z lávky do nízké trávy na břehu.

Střílej! štěkl Olaf netrpělivě. Zmizí ti v mlze!

Nezmizí, zabručel Ilja, vydechl a pustil tětivu. Pronikavě zadrnčela. Letky z husího peří hlasitě zasvištěly.

Šíp doslova připíchl malé, houževnaté tělo k zemi.

Ilja se už nedíval, jak Slavíkův parchant zoufale mlátí ručkami a nožkami a v křečích kouše trávu a zem. Otočil se na patě a spěchal zpátky do hnusné spíže.

Člověče, jsem rád, že žiješ, přimluvil se Thorgilovi.

Jo, to já taky... zachrčel Varjag s námahou.

Odříznu tě. Ilja se rozkročil, levačkou objal Thorgilovy nohy a mečem v natažené pravačce začal řezat provaz nad druhovou hlavou.

Promiň ten smrad... omlouval se Varjag. Jsem pochcanej a asi mám naděláno v kalhotách... Visím tu už moc dlouho...

Šetři dechem. Provaz povolil a Thorgil se ochable svalil na Iljovo rameno. Muromec ani nepodklesl v kolenou.

To je bolest... U Odinova kopí, to je bolest...

Přežiješ to. Olafe? Koukni se, jestli ještě někdo dýchá.

Jasně.

Ilja s Thorgilem přes rameno vyšel z komory i ze srubu a sestoupil po schodech v dubovém kmenu. Opatrně složil druha do mokré trávy a přeřízl mu pouta. Varjag skučel bolestí. Muromec se k němu posadil a třel mu zmrtvělé, naprosto odkrvené ruce.

Po nějaké době vyšel Olaf na ochoz. Netvářil se ani trochu radostně.

Nikdo? zavolal Ilja.

Nikdo, zakroutil Eymundsson hlavou. Ale našel jsem hromadu ukořistěného zlata. I moji truhlici se stříbrem. Pojď mi s tím pomoct. A pak... pak tuhle špinavou, smradlavou chajdu spálíme na popel a její zbytky pošleme na dno močálu.

Muromec se zvedl.

Zabili jste jim děti, sténal Thorgil vleže, ukradnete jim poklady a ještě hodláte spálit dům? Bohové, až se to Slavík a Marina dozvědí, tak je to asi kapku rozladí.

Načež se Varjag kašlavě, přerývaně, ale s nesmírným zadostiučiněním rozchechtal.

* * *

U všech bohů, zasyčel Jarogněv.

Do prdele, opáčil psanec po jeho boku.

Dva Kriviči dřepěli za mechem porostlým balvanem na temeni nevysokého kopce a skrz stromy na svahu se dívali k úpatí. Podél potoka, zurčícího dnem úžlabiny, postupovala dlouhá řada jezdců. Tichým lesem se rozléhalo cinkání postrojů a pancířů, zvonění podkov na kamenech, mužské hlasy.

Bogat, stáhl se Jarogněv zpátky za kámen. Z očí mu čišela beznaděj. Několik dnů bezvýsledně čenichal po kopcích. Teď ale ta jeho smečka postupuje přímo k našemu úkrytu...

A je jich pořádná přesila, chmuřil se jeho společník. Pokud nás najdou...

Žádné pokud, Porine, zakroutil mladý vůdce hlavou. Věděli jsme, že tato chvíle jednou přijde. Že naše hnízdo nezůstane utajené navěky. Brzy ho naleznou, a když ne Smolenští, tak Marina se Slavíkem určitě. Boj je neodvratný.

Jarogněv se zhluboka nadechl a do obličeje se mu vrátilo odhodlání. Pospěšme zpátky, je potřeba urychlit přípravy na obranu.

Psanci se odlepili od balvanu a přikrčeně přeběhli po hustě zarostlém návrší. Jakmile byli jezdcům z dohledu, narovnali se a rezkým klusem vyrazili po zvedajícím se hřebenu. Mířili na sever, vstříc mohutnící, k zachmuřenému nebi se zvedající vrchovině. Měli naspěch a v myšlenkách se zabývali nadcházejícím krveprolitím. Možná proto nepostřehli tichou hrozbu, která vzlétla nad stromy za jejich zády a dala se je sledovat. Rozevlátý přízrak se držel nízko nad vrcholky jehličnanů, aby se za ně mohl kdykoliv pohotově skrýt. Jarogněv a Porin o něm neměli ani potuchy.

Přeskakovali balvany a padlé kmeny, kličkovali mezi stromy, rozráželi keře a shýbali se před nízko visícími větvemi.

Pak ale najednou na chvilinku zasvítilo slunce. Možná to byl drobný rozmar bohů třeba pán větru Stribog schválně

foukl do mraků a dovolil Svarogovu žhavému kotouči, aby se nakrátko dotkl země zlatistým paprskem.
A v tom světle kolem Jarogněva přelétl po stromech stín.
Pozor! vykřikl a bleskově se vrhl stranou.
Porin se polekaně ohlédl. Přímo nad ním přízrak zatřepotal cáry pláště, zasyčel a jako dravec vlétl mezi stromy. Porin zakopl a s kletbou se skutálel mezi kořeny mohutné borovice. Marina dosedla vedle něj. Plášť zašustil na zemi, rozváté vlasy jí padly do obličeje.
Jarogněv po ní mrštil oštěpem vší silou, až u toho hlasitě vydechl. Ježibaba se svižně zvrtla za hlasem a švihla rukou. Zaplápolala magická záře a Marinino předloktí odrazilo hrot oštěpu s kovovým zazvoněním. Jak jinak, bronzové ostří ji ani neškráblo.
Striga vycenila špičáky v strašidelném úsměvu.
Jarogněv se otočil na patě a jako srnec se rozběhl dolů po úbočí. Striga zvedla ruky, její plášť zavál a bosá chodidla s ostrými nehty na prstech se opět odlepila od země.
V tom okamžiku jí Porin skočil na záda a strhl ji zpátky. S výkřikem překvapení a vzteku upadla na zem.
Ty mrcho prašivá čarodějnická... zuřivě nadával Krivič a sápal se po ní ve snaze dosáhnout jí na hrdlo. Kupodivu se mu to povedlo. Jakmile ji však popadl za štíhlou šíji, pochopil marnost toho snažení. Marina zasyčela skrz vyceněné tesáky a její obličej, pomalovaný lidskou krví, se strašidelně skroutil. Sevřela v dlaních psancova zápěstí a stiskla je tak silně, až kosti zaskřípaly o sebe. Porin zavyl bolestí. Ježibaba jeho náhle zmrtvělé prsty lehce odtáhla od svého krku, zvedla se, povalila Kriviče na záda a sedla si na něj jako rozvášněná milenka. Rázem bylo vše naopak.
Děvko... zaskučel psanec, ale krutě se mu vysmála do očí, popadla ho za vlasy, přitáhla k sobě a lačně se mu zakousla do krku.
Porin ještě třásl nohama, když lesem na svahu zaduněly těžké kroky. Větve stromů se rozhrnuly a u Mariny zastavil zadýchaný Slavík.
Kde je ten druhej? rozhlédl se.
Čarodějnice s dravčím vrčením zvedla hlavu. Obličej měla postříkaný čerstvou krví. Vzal nohy na ramena...
Co? Jednoho jsi zabila a druhýho nechala utíct? Potřebujeme přece živýho zajatce, aby nás dovedl k skrýši psanců...
Blýskla na něj šelmíma očima. Žádný strach - ten mamlas teď poběží přímo do svého doupěte. Snadno ho vyčenichám. A pak se dáš do práce.
Porin naposledy vykopl nohama a zcepeněl. Marina se z něj zvedla, roztáhla plášť jako velké černé perutě a vzlétla nad stromy. Slavík táhle zabručel a sklonil pohled k mrtvole.
Vyhládlo mi, zamumlal, vytahuje z pouzdra na zádech širokou čepel. A když není po ruce nic lepšího... Jediným úderem usekl Krivičovi paži, strhl z ní zbytky oděvu a zakousl se do krvavé tkáně. Tak je po ruce ruka, zachechtal se sám pro sebe a s chutí přežvykuje vyrazil za Marinou.
* * *
Jarogněv seběhl po kamenitém svahu, přeskočil padlý kmen a dopadl nohama doprostřed potoka. Studená voda mu vystříkla až k obličeji. Vyhnanec se ohlédl vyděšeně, jako štvané zvíře, jímž konec-konců doopravdy byl. Potem slepené vlasy se mu lepily k čelu, hruď se zvedala v rychlém rytmu. Chvíli pozorně naslouchal a díval se nahoru, nezahlédne-li nad stromy tichou létající smrt. Nic. Na chvíli Marině unikl. Na chvíli...
Obrátil pohled k severu. Tam se terén pozvolna zvedal k shluku vysokých, popraskaných skalisek s hustým borovicovým houštím na vrcholcích. Pak se podíval na jih. Bystřina v kaskádách padala do hustého hvozdu v údolí. Zoufale přemýšlel, co teď. Nebyl bláhový a nevěřil, že Marinu setřásl nadobro. Striga mu půjde po krku jako cvičený jestřáb a pokud poběží k úkrytu, zavede ji přímo ke svým soukmenovcům. Chvíli zvažoval možnost, že vyrazí do lesů, a odláká tak bestii od krivičského útočiště. Pak si ale uvědomil, že by to bylo jen dočasné řešení. Ježibaba brloh psanců dříve nebo později stejně objeví. Přesně jak řekl Porinovi boji se už nedalo vyhnout...
Rozhodl se. Vyrazil po kamenitém dnu potoka vzhůru ke skalám. Možná Marině usnadní hledání, ale aspoň včas varuje své druhy a bude stát po jejich boku, když dojde ke konečnému krveprolití.
Zpoza temné hradby borovic, tyčících se přímo před ním, zaslechl hukot padající vody. Už byl blízko...
* * *
Jseš si jistá? zavrčel Slavík, kroutící v prstech konce svých dlouhých vousů.
Samozřejmě, snesla se Marina na veliký balvan vedle obra. Běžel korytem potoka, aby nezanechal stopu. Jako bych byla nějaký prašivý lovecký pes, co čenichá s čumákem u země! Utíkal právě sem, o tom není pochyb. Stojíme před vchodem do krivičské skrýše. Chop se zbraní, manželi!
Bystřina protékala roklinou, jež roztínala členitá skaliska. Přímo před Marinou a Slavíkem strž ústila do kamenité kotliny, ze všech stran sevřené vysokánskými útesy. Na jejím opačném konci padal ze skalního převisu vodopád jeho dunění slyšeli už zdaleka. A hned u něj, ve stínu pod tou větry a dešti obroušenou římsou, cenil své kamenné zuby černý otvor do podzemí.
Ani trochu se mi to nelíbí, zabručel Slavík a chopil se svého obrovitého luku. Pokud se tu vyvrhelové opravdu skrývají, určitě počítají s případným útokem. Tam uvnitř, ve tmě, budou nastražené pasti...
I kdyby, co na tom záleží? uťala Marina netrpělivě. Žádná zbraň ti neublíží. Akorát musíš opatrně projít kolem vodopádu, aby ti voda nesmyla kouzelné znaky. To by mohlo mé čáry oslabit.
Dám si pozor, zamumlal holohlavý kolohnát, vložil do luku dlouhatánský šíp a vkročil do kotliny. Špicoval uši, nebylo to však k ničemu. Hukot vodopádu v ozvěnách plnil kotlinu neustávajícím hřměním. Slavík pohlédl vzhůru. Vrcholky skalních stěn byly neježené tmavým borovicovým houštím. Nikde nic podezřelého. Přesto mu však na zátylku naskakovala husí kůže.
Šel podél potoka, dokud nestanul pod převisem. Vlevo od něj vytrvalý vodní proud vyhloubil ve skále ne moc široké,

zato však pěkně hluboké jezírko. Opatrně našlapuje na hladké kameny, Slavík proklouzl kolem vodopádu a stanul před dírou do podzemí.
Uvnitř panovala černočerná tma. Slavík se nadechl a s lukem připraveným ke střelbě vkročil do jeskyně.
Marina, dřepějící na balvanu na opačné straně kotliny, rázně vzlétla.
* * *
Slavík přihrbeně kráčel pozvolna se svažující chodbou. Byla úzká, tak-tak na šířku jeho rozložitých ramen. Chvíli před sebou viděl jen černotu, ale pak najednou v dálce zablikalo světlo. Na okamžik zaváhal, ale pak šel dál.
Tunel ústil do prostorné jeskyně se stropem ztrácejícím se v tmách. Zbojník opatrně překročil pomyslný práh.
Uprostřed kamenné dvorany hořel v široké jámě oheň. Slavík nebyl až takový hlupák, aby si to namířil k táboráku zůstal ve stínu a dál se plížil podél hrbolaté stěny. Jeskyně měla půdorys ve tvaru kapky. Robustný vetřelec mířil z její nejširší části na opačnou stranu, kde se sluj postupně zužovala do těsné strže, zařezávající se dál do útrob skály.
Zbojník tušil, že strž vede k dalším podzemním prostorám, kde se pravděpodobně skrývají psanci...
Náhle jeskyní zachřestilo kamení. Slavík bleskově vzhlédl. Jak nakrčil čelo, krvavé črty nad obočím jakoby ožily. Byla to jen hra stínů v mihotavém světle plamene, nebo se nahoře na stěnách sluje skutečně něco pohnulo?
Do vyholeného temene mu ťukl další uvolněný kamínek. Obr začal zvedat luk...
Teď! zařval Jarogněv nahoře na skalní římse.
Tucet rukou máchl tuctem seker a přeťal tucet tlustých provazů. Dobře zamaskovaná břevna, přidržující hromady kamení, se prudce uvolnila.
Slavík hrubě zaklel a vrhl se zpátky k ústí vstupní chodby. Už po dvou dlouhých skocích jej však zasáhl první balvan.
Ochranné kouzlo rudě zaplálo, avšak váha kamene přesto srazila obra k zemi.
Vzápětí se na zbojníka s ohlušujícím rachotem sesypala lavina kamení.
* * *
Když lomoz utichl, ze stínů nahoře na členitých skalních stěnách vylezli Kriviči. Podzemní síň naplnil zvířený prach jako hustý dým. Jak se usazoval, napjatě nahlížejícím mužům se ukázala hromada balvanů u hrbolaté stěny. Vyčuhovala zpod ní jen jedna Slavíkova ruka, nehybně svírající zlomený luk.
Ano! zaradoval se jeden z mužů. Vyzráli jsme na něj!
Na něj možná ano, zabručel Jarogněv, který narozdíl od svých druhů nezíral na obrovu mohylu, nýbrž snažil se skrz mračno prachu dohlédnout k ústí vstupní chodby, ale nablízku číhá něco horšího. Radši se stáhněme zpátky do...
Dole v sluji něco zarachotilo. Kriviči ztuhli a vytřeštili oči. Jeden z balvanů, jež pohřbily Slavíka, se uvolnil a skutálel z hromady. A za ním se uvolnil další. Trčící ruka se pohnula a začala naslepo šátrat kolem.
A kurva, zachraptěl Jarogněv. Rychle pryč! Do podzemí!
V tom okamžiku se jeskyní rozlehl ochromující skřek a z černoty vstupního tunelu vylétl stejně černý stín. Prach zavířil jako v poryvu vichřice. Přízrak vzlétl ke Krivičům. Teď na pozadí té rozevláté černi spatřili i bílé tělo ženských tvarů a přece bezpochyby běsí. Jednoho z mužů jen pár kroků od Jarogněva koply dlouhé, štíhlé nohy do hlavy. Nešťastník s výkřikem přeletěl přes hranu římsy a zřítil se na hromadu kamenů dole. Ta se právě nadzvedla a zpod sypoucího se kamení zazněl zuřivý hlas. Ačkoli byl přidušený, přece rozechvíval vnitřnosti.
Splašeně povykující Kriviči mrštili po Marině několika oštěpy, vystřelili pár šípů. Když se hroty od nahého těla neškodně odrazily a ježibaba se jim štěkavě vysmála, vyděšeně se rozprchli do stínů. Marina znovu ohavně zaskřehotala a vrhla se na dalšího chlapa. Zabořila mu tesáky i drápy do těla, vzlétla s ním až ke stropu jeskyně a pak jej upustila. Zřítil se vedle planoucího ohniště a jeho řev rázně ukončilo křupnutí lebky.
U stěny jeskyně se balvany sesypaly na stranu a z dočasného hrobu se zvedl Slavík, zaprášený jako kovkop po celodenní práci v dole. Z hrudě se mu dralo táhlé, vzteklé vrčení, podobné hřmění blížící se bouřky. Chvění způsobilo, že se ze stěn jeskyně začalo sypat kamení. Obr odhodil zbytky rozdrceného luku a tasil meč a veliký nůž.
Tam! slétla Marina k druhovi a ukázala na zužující se konec jeskyně. Všichni Kriviči se po římsách, skalních pěšinách a nahrubo vytesaných schůdcích hrnuli tím směrem. Nenech je utéct! Ani jednoho! Podřízni ty ovce pro oběť nám, běsím bohům!
Robustný zabiják se zhluboka nadechl, zaklonil hlavu a zařval z plných plic.
Účinek byl strašný. Země se zachvěla pod nohama, ze stěn a stropu jeskyně se s rachotem odtrhlo několik balvanů. Kriviči křičeli, tiskli si dlaně k uším a padali na kolena. Zbraně jim vypadávaly z ochablých prstů. Dva muži dokonce spadli ze svých útočišť vysoko na skále a rozdrtili se o dno jeskyně.
Slavík přeskočil kupu kamení a vyrazil k strži. Několika skoky byl u ní a mocně máchl mečem. Dva muži, kteří se právě potáceli vstříc spásné temnotě úžiny, odlétli stranou v gejzírech krve a tvrdě narazili do skály. Slavík svou robustnou postavou doslova ucpal zužující se jeskyni a odřízl tak Krivičům únikovou cestu. Psanci se jakž-takž vzpamatovali a zaútočili na něj vším svým železem. V jejich vytí se zoufalství smíchalo s odhodláním a proměnilo se tak v čiré bojové šílenství. Vypuklo děsivé krveprolití.
Striga se zasmála skrz vyceněné tesáky a ohlédla se po další oběti.
V tom okamžiku jeskyní v ozvěnách proletěl pronikavý výkřik.
Marino!
Čarodějnice střelila pohledem k ústí vstupní chodby. Právě odtamtud hlas zahučel tak mocný, že přehlušil i lomoz zuřivé bitvy za jejími zády.
Slyšíš mě, ježibabo? Něco tu pro tebe mám! Dárek z Černého močálu! Pojď si pro něj!
Marina zasyčela a vlétla do chodby. Jak letěla k východu, její plášť šustil na těsných skalních stěnách. Brzy zahlédla východ. Na pozadí světelné skvrny se černala mohutná postava s mečem v jedné a jakýmsi vakem v druhé ruce.
Striga vyletěla z podzemí a dosedla drápatýma nohama na velký kámen u vodopádu, jen pár kroků od neznámého

bojovníka. Plavovlasý muž se přikrčil a pozvedl meč.
Co jsi zač, hlupáku? zavrčela na něj.
Ilja z kmene Muromců, ucedil bohatýr. Možná jsi už o mě slyšela.
Pokud ji to udivilo, nedala to najevo. Slyšela. Tupý hrdlořez z Kyjeva. Co chceš?
Co myslíš? ušklíbl se Ilja pod vousy, ačkoli v očích mu zle blýskalo. Hledám pomstu. Za mé druhy a za všechny ty chudáky, které jste se Slavíkem zahubili.
Pitomče! Ať hledáš, co hledáš, najdeš tu jenom pohled na vlastní vytržené vnitřnosti! štěkla a přikrčila se k útoku jako rys.
Ukročil jednou nohou a zvedl před sebe pytel, jakoby to byl štít proti jejím kouzlům. Marina ztuhla a začenichala. Ten pach... Tak známý... Pohrdavý výraz v jejím obličeji náhle vystřídal strach. Šílený strach hrozící přerodem v ukrutnou nenávist.
Co... co je v tom pytli? zeptala se a hlas se jí chtě-nechtě zachvěl.
Ilja zúžil oči a krutě se usmál. Přesně to, co si myslíš. Hledal jsem tě ve tvém doupěti v Černém močálu, ale nebyli jste se Slavíkem doma.
Marininy tváře pod krvavým pomalováním viditelně zbledly. Drápy na jejích prstech zaskřípaly o balvan, na němž dřepěla, až z toho Iljovi zatrnulo v zubech. Na okamžik zavládlo ticho, rušené jen ozvěnami zuřivé bitvy v podzemí.
Tak nás přišli přivítat vaše děcka, dodal Muromec a hodil vak směrem k čarodějnici. Pytel žuchl na kameny, otevřel se a něco se z něj vykutálelo. Striga sklonila zrak.
Hladce uříznutá hlava mláděte-skřeta poulila na svou matku kalné bulvy a cenila ostré zoubky v křečovitě rozevřených ústech.
Marina zvedla pohled k Iljovi. Cokoliv lidského z jejího obličeje definitivně zmizelo. Oči se jí změnily v pohled šelmy, huba se nepřirozeně rozšklebila, tesáky vysunuly, jazyk zakmital jako hadí. Z rudého chřtánu se vydral řev, tak příšerný, nenávistný a pronikavý, až se ze svahů kolem sesypal uvolněný štěrk.
Potom Marina skočila.
* * *
Slavík se brodil krví a rozsekanými zbytky těl. Kriviči na něj doráželi vší silou, ale obr neustupoval, právě naopak sám začal hulákající psance tlačit zpátky do jeskyně s ohništěm. Meč utínal hlavy a údy, dýka párala břicha. Pod velikými chodidly čvachtaly vnitřnosti.
Bojujte! Nevzdávejte se! křičel Jarogněv na své druhy, jichž rychle ubývalo. To kouzlo nemůže vydržet navždy!
Hromotlucký zabiják odměnil jeho slova divokým smíchem a mocným seknutím přes břicho rozťal dalšího Kriviče na dva kusy.
* * *
Ilja máchl mečem obouruč a přenesl do svištící čepele vší svou nadpřirozenou sílu. Zasáhl Marinu šikmě přes prsa. Rudě se zablesklo a výbuch magie oba odmrštil dozadu. Striga narazila do skály a upadla. Ilja se zapotácel, ale udržel se na nohou. Pohlédl na bestii. Na bledé pokožce neměla ani škrábanec, avšak kouzelný plášť, rozťatý poblíž stříbrné spony pod krkem, ji sklouzl z ramen. Marina vztekle zavyla. Muromec ji nenechal vydechnout a opět zaútočil.
Vyskočila, docela nahá, bledá, pomalovaná krví. Ilja švihl mečem. Hbitě uhnula a sekla po něm drápy. Jiskřivě sklouzly po bohatýrské zbroji a poškrábaly Muromcovi rameno. Ilja zaklel a opět udeřil. Kouzelná ochrana čepel odrazila, avšak náraz to byl tak prudký, že Marina upadla na zadek. Ilja bleskově sekl ještě jednou. Vykryla úder předloktím ostří v rudém záblesku odskočilo, no síla úderu jí málem zlomila ruku. Bohatýr sevřel rukojeť meče v obou pěstích, rozmáchl se jako dřevorubec štípající tlustý klát a počastoval strigu několika drtivými ránami. Čarodějnice se rozplácla na mokrých kamenech u vodopádu. Muromec odhodil meč a skočil na ni.
Olafe! vykřikl.
Eymundsson vyběhl z nedalekého borovicového houští. V ruce nesl stočený provaz.
Marina se nevzdávala vyrazila svými drápy proti Iljovým očím. Muromec ji s nemalou dávkou štěstí včas uchopil za zápěstí a přiklekl nahé tělo svou nemalou váhou. Zmítala se pod ním tak zběsile, až měl pocit, jakoby krotil divokého hřebce. Kouzla a nenávist jí propůjčily nadlidskou sílu a z jejího příšerného skřeku Iljovi zaléhalo v uších.
Rychle, Olafe! vykřikl a s vypětím všech sil zkřížil Marinina zápěstí. Dlouho tu mrchu neudržím!
Varjažský náčelník kolem bledých předloktí spěšně hodil provaz a rázně utáhl smyčku. Striga ječela jako smyslů zbavená. Eymundsson měl co dělat, aby unikl zoufale sekajícím drápům, když jí ruce svazoval důkladněji.
To stačí, houkl na něj Ilja, celý zpocený z toho, jak se snažil Marinu udržet pod sebou. Teď uhni! Bude to zlé!
Olaf poslušně odskočil. Muromec se nadzvedl. Ježibaba toho okamžitě využila a pokusila se mu vykroutil, ale bohatýr ji surově popadl za vlasy, skočil do jezírka pod vodopádem a vrazil Marininu hlavu pod hladinu.
Ochrání tě čáry i před utopením, potvoro! štěkl. Rozbouřená voda mu sahala po pás. Měl co dělat, aby neuklouzl na hladkých kamenech na dně. Olafe, postarej se o Slavíka!
Varjag s vytřeštěnýma očima přikývl, tasil meč a vběhl do jeskyně.
* * *
Slavík zaslechl zvenčí Marinino bezmocné skučení a došlo mu, že jeho družka bojuje o život. Vrhl se na zbylé Kriviče ještě zuřivěji a doslova jejich maso rozmetával kolem. Brzy mu už vzdorovali jen Jarogněv a jeden prošedivělý družiník. Obr nízko vedeným úderem uťal staršímu muži nohy v kolenou. Chudák se zřítil s příšerným řevem, v gejzírech tmavé krve. Slavík se rozmáchl po Jarogněvovi. Mladík sice zachytil útočící čepel sekerou, ale síla úderu jej odmrštila dozadu. Narazil do hrbolaté skály a s vyraženým dechem se skutálel mezi své posekané druhy.
Slavík vyrazil přes jeskyni k vstupní chodbě.
Marino! zařval, přeskakuje ohniště. Jdu ti na pomoc!

Od ústí tunelu jej dělilo jen pár kroků, když do jeskyně náhle vběhl Olaf Eymundsson. Při pohledu na krví zbroceného, přímo na něj se řítícího obra polkl nasucho, ale pak se pevně rozkročil a odhodlaně pozvedl meč.
Slavík zavrčel a rudou nečistotou postříkaná čepel vzlétla nad vyholené temeno.
* * *
Marina bojovala o život jako raněná šelma, jako běs ztrácející svou ďábelskou sílu. Jak sebou cloumala, rozstřikuje vodu na všechny strany, drápatou nohou zasáhla Ilju do stehna a ošklivě ho poškrábala. Jezírko okamžitě zrudlo.
Muromec hrubě zanadával, ale nepovolil a dál tlačil Marininu hlavu pod hladinu. Skrz vyceněné zuby proklínal bohy, že mu nedali víc síly.
* * *
Olaf mrštně uskočil. Slavíkův vší silou vedený úder dopadl do prázdna; čepel řinčivě zajiskřila na kamenech, na nichž Varjag jen před chvílí stál. Eymundsson se hbitě otočil a mocně sekl zbojníka do oblasti ledvin. Bez výsledku meč odskočil od nahé kůže jako od ocelového plátu. Slavík zuřivě zavrčel a máchl čepelí po Olafově krku. Seveřan se shýbl jen v poslední chvíli krvavé ostří mu zasvištělo nad temenem tak těsně, že useklo pramen rozevlátých plavých vlasů.
* * *
Chcípni, čarodějnice! hulákal Ilja do hučení vodopádu. Chcípni konečně!
Marina s vodou utlumeným šíleným řevem vypustila poslední proud bublin, vdechla vodu a začala sebou škubat ještě zoufaleji. Muromec však už cítil, že jsou to poslední výbuchy síly. Zaťal zuby. I on slábl. Vydatně krvácel a bolest z raněné nohy mu vystřelovala do celého těla. Musí vydržet!
Pak šlachovité tělo v jeho rukou konečně začalo ochabovat.
* * *
Olaf uskočil před dalším Slavíkovým seknutím a přetáhl ho mečem po nekrytém boku. Ochranné kouzlo zazářilo, avšak už ne tak jasně a Varjag pocítil, jak se jeho ostří noří do obrova těla. Vytryskla krev, v ohnivém světle zářivě rudá jako dobré víno. Olaf triumfálně vykřikl. Slavík překvapeně zahučel a vypoulil oči na rozšklebující se ránu. Eymundsson toho využil a sekl jej ještě jednou, přes záda. Tentokrát už magické světlo zableskl jen slabounce. Čepel šla hluboko a seveřana zkropila další rudá sprška.
Slavík zařval, až se ze stěn jeskyně opět sesypalo kamení. Ohlušený Olaf se zapotácel a obličej se mu zkřivil bolestí. Obrův protiútok vykryl jen v poslední chvíli čepele se srazily ve výbuchu jisker... a Eymundssonův meč se zlomil!
Slavík pohotově zaútočil dýkou. Olaf ji jen tak-tak odrazil pahýlem své zbraně, avšak při kroku zpátky zakopl o kámen. S heknutím upadl na hrbolaté dno jeskyně.
Zbojník pomstychtivě zařval a pozvedl meč k smrtícímu úderu.
* * *
Marina konečně přestala vzdorovat. Nahé tělo sebou ještě cukalo, ale to už byly jen smrtelné křeče. Ilja od sebe utopenou bestii zhnuseně odstrčil a zadýchaně se vydrápal z jezírka. Dokonávající striga se v krvavé vodě obrátila naznak oči měla mrtvolně vytřeštěné, hubu otevřenou. Vlasy jí vířily kolem hlavy jako černá svatozář.
Bohatýr zvedl svůj meč a kulhavě vběhl do jeskyně.
* * *
Olaf pozvedl zlomený meč v zoufalém obranném gestu a vykřikl Odinovo jméno. Nedávno sice přijal křest, ale v této chvíli mu staří bohové připadali spolehlivější.
A oni ho nezklamali. Slavíkova čepel nedopadla.
Tělo napřáhnuté k úderu sebou škublo a vražedný výraz v obličeji vystřídalo překvapení a bolest.
To máš za mé druhy, smrade z močálu! vykřikl Jarogněv a vší silou zatlačil na oštěp, zapíchnutý do zbojníkových ledvin. Hrot pronikl vnitřnostmi a s páravým zvukem se vynořil ze Slavíkova břicha. Tmavá krev vychrstla na Olafa.
Svině! Obr se prudce otočil po novém útočníkovi. Jarogněva, pevně svírajícího ratiště oštěpu, to zvedlo ze země a odmrštilo stranou jako dítě. Slavík za ním stočil krví podlitý pohled a zamířil k němu. Mladík, lapaje po dechu, vzhlédl na opět se zvedající meč.
Olaf se nadzvedl a zlomeným mečem proťal obludě podkolenní šlachu. Kolohnát zařval a upadl na kolena a na levý bok jen v poslední chvíli upustil dýku a nataženou rukou zastavil pád.
V tom okamžiku se do jeskyně vřítil Ilja Muromec. Nedbal na bolest v krvácející noze rozběhl se jako jelen, skočil jako rys a ťal medvědí silou. Čepel jeho meče se zableskla v plamenném světle jako Perunova střela. Ostří zvučně proťalo tuhou svalovinu i kost. Bohatýr doskočil v mohutném gejzíru krve a upadl na kamení. Meč mu vyklouzl z náhle slabé ruky a zazvonil na dně jeskyně.
Slavíkova holá hlava se dokutálela k Olafovi a vypoulila na něj mrtvé, pořád tak trochu překvapené oči. Tělo sebou zaškubalo a rozpláclo se na kamení.
Ne! vykřikl napůl ležící, napůl sedící Eymundsson a zlostně odhodil zlomený meč. Poslední úder měl být můj! Vzal jsi mi všechnu slávu, Muromče!
Jeskyní se ozval podivný sípavý zvuk. Potlučený Jarogněv se nadzvedl a s obavami pohlédl na Ilju. Dolů obličejem ležícímu bohatýrovi se křečovitě natřásala ramena. Mladík si v první chvíli pomyslel, že Muromec dostal záchvat kašle, že má možná vnitřní zranění a každou chvíli začne plivat krev...
Pak poznal svůj omyl.
Ilja se chraplavě smál.
* * *
Hustým lesem znělo řinčení oceli, výkřiky mužů, poplašené ržání koní. A kletby. Nějaký muž jazykem Varjagů zuřivě volal Odinovy havrany, aby vyklovali oči a střeva jeho soupeřům. Rovněž volal strašlivého vlka Fenrira, aby těm zkurvysynům ukousl ještě mnohem citlivější části těl.

Pak zvučný úder vyhnal z hrdla klejícího Varjaga bolestný vzdech a těžké tělo v pancíři žuchlo na zem. Ocel ztichla.
Nezabíjejte ho! štěkl panovačný hlas. Ještě nám bude k užitku.
* * *
Ilja si ovázal stehno cárem Marinina pláště. Když pevně utahoval uzel, bolestně syčel skrz zaťaté zuby.
Kdysi, vydechl, bych si takový škrábanec ani nevšiml a ještě téhož dne bych vyrazil na tancovačku. Dnes je ze mne kulhavec a bolest mi málem ochromuje mozek. Už jsem vážně dědek.
Olaf strčil spojené dlaně pod vodopád a opláchl si zaprášený a krví pocákaný obličej. Jarogněv seděl na balvanu u jezírka a nepřítomně zíral na mrtvou Marinu. Bílé tělo ucpalo výtok potoka z tůňky a voda se rozlévala mezi kameny kolem. Iljovu krev už proud dávno odplavil.
Dal bych polovinu Slavíkova pokladu za lok medoviny, zasténal Olaf, srkaje studenou vodu.
Nějaká zůstala uvnitř v jeskyni, zamumlal Jarogněv. Ale ani všechno zbojníkovo zlato mě nepřiměje, abych se tam vrátil a ještě jednou pohlédl na mé nebohé druhy.
Bohatýři na něj chápavě pohlédli. Mladík se nepřítomně díval do země.
Najednou strží na opačném konci kotliny přilétly ozvěny hlasů a cinkání podkov na kamení. Bohatýr, Varjag a psanec pohlédli tím směrem. Bez leknutí, beze spěchu, téměř lhostejně.
Jo, jistě, zabručel Ilja, chopil se luku a s námahou vstal. Jak jinak. Přicházejí v nejlepší chvíli.
Olaf pomalu tasil meč, Jarogněv pozvedl sekeru. Všichni tři stanuli bok po boku, zachmuřeně se dívaje k ústí přístupové strže. Brzy se mezi skálami objevil první jezdec.
Je to zhruba dvanáct na jednoho, poznamenal Ilja a vytáhl z toulce šíp.
Já vím, bude to nerovný boj, přikývl Olaf. Možná bychom jim měli dát šanci složit zbraně. Nemusíme je rovnou zmasakrovat.
Muromec se zazubil. Úsměv mu však zmizel ze rtů, když uviděl jezdce v čele průvodu. V sedle hnědáka se kymácela ramenatá, dlouhým provazem pečlivě spoutaná postava.
Do prdele, natáhl Ilja tětivu až k zarostlému, krví zacákanému obličeji, dostali Thorgila.
Zhruba ve třetině vzdálenosti mezi strží a vodopádem Smolenští zastavili zajatcova koně. Bogat k němu přijel ze strany, tasil meč a čepelí zvedl Thorgilovu svěšenou hlavou. Varjag se probral a zamžoural do světla.
Ty sračko... ucedil směrem k Bogatovi, ale kníže mu přitlačil meč ke krku. Po blýskavém ostří stekla rudá krůpěj.
Jezdci ze Smolenska se rozestoupili kolem a znehybněli, zbraně v pěstích. V kotlině se rozhostilo ticho, rušené jen hukotem padající vody a občasným zafrkáním koně.
Jak vidíte, máme vašeho kumpána! zavolal Bogat. A vzal jsem si i koně naložené Slavíkovým pokladem jako vládci nad těmito končinami mi právem náleží...
Ty vrahounská bečko sádla! neovládl se Jarogněv a pokročil vpřed. Konečně se potkáváme tváří v tvář!
Udivuje mě, že ještě žiješ, psanče, zašklebil se Bogat. Doufal jsem, že se Marina a Slavík nažrali tvého masa a spláchli ho krví tvých nohsledů!
Je po všem, svině, opáčil Jarogněv. V hlase se mu marně potlačovaná trpkost míchala s nenávistí. Lidožrouti jsou mrtví, stejně jako mí družiníci. Teď už je to jen mezi tebou a mnou!
Velmož nedůvěřivě přimhouřil oči. Mrtví? Marina a Slavík? Lžeš! Chrání je kouzla, nelze je zabít...
Jejich kouzla jsme zlomili! zahučel netrpělivě Ilja. Klidně se pojď podívat z tvých spojenců jsou studené zdechliny, kryso. A teď je řada na tobě. Zaplatíš za to, že jsi jim posílal zprávy o bohatých kupeckých karavanách!
Bojaři ze Smolenska udiveně zabručeli.
Nevyhrožuj mi, Muromče! zaječel Bogat. Ty budeš poslouchat mě, ne naopak! Nejdřív skloníš luk. Pak mi vydáš tohoto parchanta, podíval se na Jarogněva, a pak budeš škemrat o svůj život. Dělej, jinak podříznu zrzounovi chřtán!
Neposlouchej ho, Iljo, zachraptěl Thorgil. Střel mu šíp do té tlusté huby!
Muromec vycenil zuby jako vlk a natáhl luk ještě víc. V očích mu zle blýskalo.
Jen to zkus, vyzval ho Bogat, a mí bojaři vás rozsekají na cucky!
Jseš si jist jejich oddaností? usmál se ošklivě Jarogněv, přebíhající pohledem po tvářích zmatených a váhajících smolenských jezdců.
Oddanost? zachechtal se kníže. Seru na oddanost! Chlapi, každý z vás dostane tučný podíl ze Slavíkova pokladu! A kdo zabije některého z těchto tří psů, toho podíl zdvojnásobím!
To byla jiná řeč. Družiníci okamžitě začali zvedat zbraně.
Zpátky, mrchožrouti! zařval Ilja tak, že by se za to nemusel stydět ani sám Slavík. Koho kůň první udělá krok, tomu proženu šíp lebkou! Jsem Ilja Muromec, zhouba Chazarů, Bulharů a Pečeněgů! Už jsem stokrát stál proti mnohem početnější přesile a vždy jsem ze svých nepřátel nadělal žrádlo pro vlky! Dnes jsem zabil kouzly chráněného Slavíka i tu ježibabu Marinu. Pokud chcete zhebnout za tohoto tlustoprda, klidně k jejich mršinám přidám ještě pár rozsekaných zbabělců!
Zaúčinkovalo to. Jediná noha se neodvážila kopnout koně do slabin.
Anebo, ozval se najednou Olaf a vystoupil z přítmí pod skalním převisem, se zachováte rozumně a přidáte se k nám, hoši. Jsem Olaf Eymundsson. Určitě jste už o mě slyšeli. Jsem osobní přítel velkoknížete Vladimíra a na severu vlastním pořádný kus země, několik lodí a velkou opevněnou skallu. Nešťastnou shodou okolností jsem však teď bez družiny. Pár takových bijců, jaké tu vidím před sebou, by se mi hodilo. Přidejte se ke mě a dostanete nejen podíl ze Slavíkova pokladu, ale i část zisku z mých obchodů a bohatou kořist z nájezdů. A mluvím o pořádné vikingské kořisti, ne o nějakým zbytcích ze stolu, kterými vám zacpe huby toto tukem obrostlé, zákeřné hovado, jež se nestydělo spiknout s lidožravou upírkou, aby mohlo okrádat mrtvoly zavražděných pocestných. Máte slovo Vikinga! Vidím mezi vámi i několik Varjagů. Vy víte, jakou váhu má takový slib!

Snad byste mu nevěřili? vykřikl Bogat, ale někteří bojaři už skutečně sklonili zbraně. Psi! Proradní psi! Požírači hoven! Dám vás všechny zmrskat jako...

Tak dost, zavrčel Thorgil a prudce se zaklonil v sedle, čím odtáhl svůj krk od Bogatova meče. Iljo!

Ani ho nemusel volat. Muromec už měl dávno pečlivě namířeno.

Šíp zasáhl knížete do napřáhnuté ruky. Náraz tlusťochem škubl tak, že se skácel ze sedla. Tlusté tělo v pancíři zvučně zařinčelo na kamenitém dně kotliny. Kůň splašeně odběhl stranou.

Jarogněve? oslovil Ilja mladíka.

Kněžice nebylo potřeba pobízet. Svižným klusem zamířil k zuřivě klejícímu Bogatovi. Ani jediný z jezdců se nepohnul smolenskému vládci na pomoc. Možná proto, že Ilja přiložil k tětivě další šíp a opět natáhl luk.

Kníže se s námahou zvedl, s bolestným výkřikem ulomil šíp trčící mu z paže a sáhl po spadlém meči. Akorát včas Jarogněv už byl téměř u něj. Bogat se zafuněním zbraní máchl, ale štvancova sekera čepel téměř pohrdavě odrazila. Mladík zatočil širočinou a hned jí máchl podruhé, vodorovně, mocně. Zlatem tepaná přilbice odfrkla stranou a zazvonila o balvan. Velmož se skácel v mohutném výtrysku krve. Hlava, napůl oddělená od trupu, ochable bouchla do kamenů.

Zavládlo ticho. Smolenští družiníci se zachmuřeně dívali na škubající se tlusté tělo. Ilja je sledoval ostřížím pohledem podél namířeného šípu, ale nikoho ani nenapadlo dát mu záminku vystřelit. Z obličejů jezdců se spíš dalo vyčíst, že by knížeti nešli na pomoc, ani kdyby na ně Muromec nemířil. Thorgilův kůň mezitím doklusal k vodopádu.

Vypadá to, řekl spoutaný Varjag Olafovi, který hned vytáhl nůž a dal se přeřezávat provazy, že máš novou družinu. Mimochodem, dobrá řeč.

Eymundsson se usmál. Já vím.

Smolenští začali strkat zbraně zpátky do pochev a za opasky. Ilja pomalu sklonil luk.

Příliš rychle, zabručel Jarogněv po dlouhé odmlce. Zabil jsem to prase příliš rychle...

* * *

Moc pěkná loď, zabručel Thorgil uznale a poplácal drakkar po plátování, jakoby to byl dobrý kůň. Takovou Aegir nepotopí, ani kdyby se vztekal sebevíc.

Na palubě je pořád dost místa, zopakoval Olaf snad už posté svou nabídku. Doplnil jsem si družinu Varjagy ze zdejšího hradiště, ale takové dva bijce bych stejně na lodi uvítal. Vezměte si příklad z Jarogněva a připojte se ke mě. Poplujeme do Skiringssalu a Nidarosu, shromáždíme za Slavíkovo zlato největší armádu severu a budeme kralovat mořím od Rusi až po Island.

Zní to dobře, poškrábal se Thorgil v zrzavých vousech, ale Ilja stále není rozhodnut...

To bych neřekl, odvrátil Ilja pohled od čirých vod Dviny, protékajících kolem skalního ostrohu s varjažským hradištěm na vrcholu. Zvážil jsem tvou nabídku, Eymundssone. Původně jsem měl v úmyslu jít přes Novgorod do Ladogy a tam si za svůj podíl z pokladu koupit loď a najmout vlastní družinu. Jenomže když vidím, jak chudák Thorgil při pohledu na tvůj drakkar slintá touhou po moři, nemám to srdce dál ho vláčet po pevnině.

Takže přijímáš místo na mé palubě? zvolal Olaf s neskrývanou radostí.

Už to tak bude.

Jarogněv, který pomáhal Olafovým družiníkům nakládat na drakkar Slavíkovo zlato, se přehoupl přes bok veslice a zabořil chodidla do písku vedle tří bohatýrů.

Já jenom doufám, utřel si zpocené čelo do rukávu, že na moři nebudu blít. Doposud jsem se plavil jen po řekách.

Na vlnobití a houpající se palubu pod nohama si budeš muset rychle zvyknout, příteli, poplácal ho Eymundsson po rameni.

To rozhodně, přidal se Thorgil. Vikingovi může být špatně, jen když to přežene s pivem a medovinou. Mimochodem, přesně to dnes hodlám udělat.

První rozumná věc, kterou jsem dnes od tebe slyšel, řekl Ilja. Vraťme se do hradiště. Brzy začne hodokvas a já už jsem stejně zvědavý na tvou novou ságu, Olafe. Už jsi ji dokončil?

Jistě, nafoukl Eymundsson pyšně hruď. Jen počkejte, až jí uslyšíte. Je to nejlepší píseň, jakou jsem kdy složil! A to je co říct!

Rozchechtali se. Olaf vydal rozkazy mužům a pak se čtyři druhové sice kulhavě, ale v dobré náladě vydali po úbočí nahoru k palisádou obehnanému dvorci. Po jejich pravici zapadalo slunce a jeho světlo proměnilo Dvinu v řeku tekoucího ohně.